

KALENDAR SV. PETRA KLAVERA

1936.

Sretna kršćanska crnčad iz Togo.

Dobrotvori mili, za sve vama hvala,
što dobrotom vašom Sestra nam je dala!

MISIJSKI KALENDAR
SV. PETRA KLAVERA

ZA GODINU GOSPODNJU

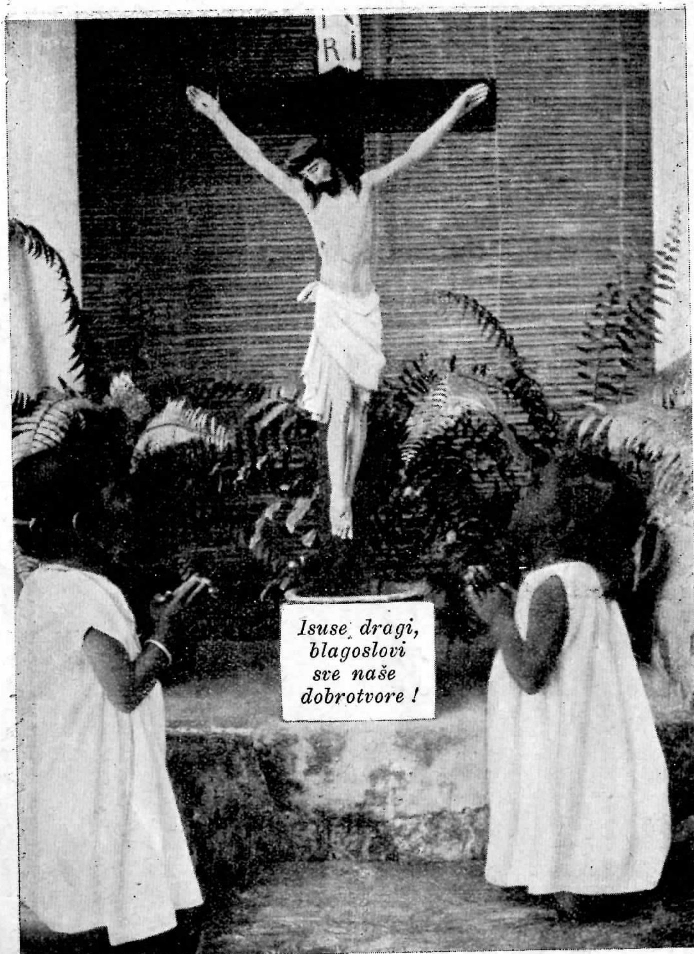
1936.

GODINA JEDANAESTA.

Cijena 5 Din.

ZAGREB.
NAKLADA DRUŽBE SV. PETRA KLAVERA,
DRAŠKOVIĆEVA ULICA 12.

Iz misija čč. Sestara sv. Križa (Menzingen): Crnčići rado mole za svoje bijele dobrotvore.

POTPUNI OPROSTI

koje mogu dobiti svi članovi Družbe sv. Petra Klavera (pod običnim uvjetima):

Na dan primitka.
Na čas smrti.
6. siječnja: Sv. Tri Kralja.
2. veljače: Svijećnica.
24. veljače: Sv. Matija, apostol.
3. travnja: Sv. Benedikt Filadelfski (Crnac),
26. travnja: Majka dobrog savjeta.
29. travnja: Sv. Petar mučenik (dan osn. Družbe).
1. svibnja: Sv. Filip i Jakob, apostoli.
9. lipnja: Duhovi.
11. lipnja: Sv. Barnaba, apostol.
29. lipnja: Sv. Petar i Pavao, apostoli.
1. srpnja: Predragocjena Krv Isusova.
25. srpnja: Sv. Jakob, apostol.
24. kolovoza: Sv. Bartolomej, apostol.
9. rujna: Sv. Petar Klaver, apostol crnaca.
21. rujna: Sv. Matej, apostol i evanđelista.
24. rujna: Majka Božja za otkup sužnjeva.
15. listopada: Sv. Terezija (Vel.).
28. listopada: Sv. Simon i Juda, apostoli.
30. studenoga: Sv. Andrija, apostol.
21. prosinca: Sv. Toma, apostol.
27. prosinca: Sv. Ivan, apostol i evanđelista.

ZA ČLANOVE DJELA »AFRIČKE ŠTAMPE«

još napose:

29. siječnja: Sv. Franjo Saleški.
20. lipnja: Spomen sv. Pavla, apostola.
28. kolovoza: Sv. Augustin, crkveni učitelj.
25. studenoga: Sv. Katarina Aleksandrijska.

Prijestupna godina 1936.

POMIČNE SVETKOVINE:

Sedamdesetnica 9. veljače
Pepelnica 26. veljače
Uskrs 12. travnja
Spasovo 21. svibnja
Duhovi 31. svibnja
Presv. Trojstvo 7. lipnja
Tijelovo 11. lipnja
Srce Isusovo 19. lipnja
Misijski dan 18. listopada
Isus Kralj 25. listopada

Prva nedjelja u Došašću (adventu) 29. studenoga.
Poslije Bogojavljenja 4 nedjelje, poslije Duhova 25 nedjelja.

NORME:

Božić, Uskrs, Duhovi, Tijelovo, Velika Gospa, Svi Sveti.

DRŽAVNI PRAZNICI:

Sv. Ćiril i Metod 24. svibnja
Vidovdan 28. lipnja
Ujedinjenje 1. prosinca
Kraljev rođendan 6. rujna

KVATERNI POST:

Proljetni: 4., 6. i 7. ožujka
Ljetni: 3., 5. i 6. lipnja
Jesenski: 16., 18. i 19. rujna
Zimski: 16. 18. i 19. prosinca

ČETIRI GODIŠNJE DOBA:

Proljeće počinje 20. ožujka (dan i noć jednako dugi).
Ljeto počinje 21. lipnja (najdulji dan).
Jesen počinje 23. rujna (dan i noć jednako dugi).
Zima počinje 22. prosinca (najkraći dan).

POST I NEMRS:

Zapovijedani post označen je zvijezdicom, nemrs križićem, a post i nemrs zvijezdicom i križićem.

KRIŽARSKA MOLITVENA VOJNA ZA AFRIKU

traje od 20.—28. travnja 1936.

SIJEČANJ

Posvećen presv. Im. Isusovu

1	S	**Novo lj. Obrez. Is.** ☽
2	Č	Makarije
3	P	† Genoveva dj.
4	S	Tito, biskup
		Po smrti Herodovoj . . .
5	N	*Ime Isusovo*
6	P	**Bogojavljenje**
7	U	Marcel, Valentin
8	S	Severin op. 🌕
9	Č	Celzije i Julije m.
10	P	† Pavao, pust.
11	S	Higin papa
		Kad bi Isusu 12 godina
12	N	**1. po B., Sv. Obit.**
13	P	Bogomir
14	U	Hilarije, b., Feliks
15	S	Mavro opat
16	Č	Marcel, p. i muč. ☾
17	P	† Antun, pust.
18	S	Stol. sv. Petra u R.
		Prvo čudo Isus. u Kani Gal.
19	N	**2. po B.,** Kanut, m.
20	P	Fabijan i Sebastij.
21	U	Agneza dj., muč.
22	S	Vincenc i Anast.
23	Č	Zaruke B. D. M.
24	P	† Timotej, b. i m. 🌑
25	S	Obrać. sv. Pavla
		Isus ozdr. sina kralj. čovjeka
26	N	**3. po B.,** Polikarp
27	P	Julijan, Ildefons, b.
28	U	Ivan Zlatousti, b.
29	S	Franjo Saleški, b.
30	Č	Martina dj., m.
31	P	† Petar Nolasko ☽

»Sve štogod činite riječju ili djelom, sve u Ime Gospodina Isusa Krista . . .«
(Sv. Pavao).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

U siječnju vode —
Vino nam ode!

VELJAČA

Posvećen Svetoj Obitelji

1	S	Ignacije, bp. i m.
		Isus utiša oluju na moru
2	N	**4. po B.** *Svijećnica*
3	P	Blaž, (Vlaho), m.
4	U	Veronika
5	Ş	Agata, dj. m.
6	Č	Doroteja, dj. m.
7	P	† Romuald, op. 🌑
8	S	Ivan Mat., prizn.
		O radenicima u vinogradu
9	N	**Sedamd.** Apolonija
10	P	Skolastika, dj.
11	U	Ukaz. G. Lurdske
12	Ş	Eulalija dj.
13	Č	Gregorije II., papa
14	P	† Valentin., b.
15	S	Faustin i Jovita ☾
		Iziđe sijač da sije sjeme
16	N	**Šezdeset.** Julijana
17	P	Donat, Konstancije
18	U	Bernardica
19	Ş	Konrad, Mansvet b.
20	Č	Eleuterije, b. m.
21	P	† Eleonora
22	S	Stol sv. Petra (A.) 🌕
		Isus ozdravi slijepca
23	N	**Pedeset.** Petar Dam.
24	P	Matija, apostol
25	U	Viktorin, Valpurga
26	Ş	* † Pepelnica
27	Č	* Aleksandar m.
28	P	* † Leandar, b. m.
29	S	* Teofil, Rom. ☽

»Blagoslivajte, narodi, Gospoda Boga našega i razglasujte slavu Njegovu.

(Ps. 65).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

U veljači prašina
Znači: dobra ljetina.

OŽUJAK

Posvećen sv. Josipu.

		Isusa napastuje đavao u p.
1	N	**Čista.** Albin, b.
2	P	* Henrik Suzo
3	U	* Kunigunda, dj.
4	Ş	* † *Kvatre* Kazimir
5	Č	* Miroslav
6	P	* † *Kvatre* Perpet.
7	S	* † *Kvatre* Toma A.
		Isus se preobrazi na gori
8	N	**Pačista** Ivan od B 🌑
9	P	* Franciska Rom.
10	U	* 40 mučenika
11	Ş	* Herakl. i Zosim.
12	Č	* Grgur Vel., p.
13	P	* † Rozina
14	S	* Matilda, kralj.
		Isus izgoni đavla . . .
15	N	**Bezimena** Longin
16	P	* Heribert b. ☾
17	U	* Gertruda, dj.
18	Ş	* Ćiril Jer., Edo
19	Č	* Josip, z. B. D. M.
20	P	* † Niceta, bp.
21	S	* Benedikt, opat
		Isus nahrani 5000 ljudi
22	N	**Sredop.** Oktavijan
23	P	* Viktorijan 🌕
24	U	* Gabriel arkan.
25	Ş	* *Blagovijest*
26	Č	* Emanuel, m.
27	P	* † Iv. Damasc., b.
28	S	* Ivan Kapistran
		Isusa hoće da kamenuju
29	N	**Gluha** Eustahije ☽
30	P	* Ivan Klimak
31	U	* Gvido

»Tražite najprije kraljevstvo Božje i sve će vam se dodati«.

(Mat. 6).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Bolje da te ujede zmija,
Nek ožujsko sunce da t' ogrija.

TRAVANJ

Posvećen presv. Licu Isusovu

1	S	* Hugo, biskup
2	Č	* Franjo Paul.
3	P	* † 7 Žal. Bened. F.
4	S	* Izidor, b., c. u.

Isus ulazi preč. u Jerusalem

5	N	**Cvjetna** Vinko F.
6	P	* Siksto I., p.
7	U	* Albert b.
8	S	* Dionizije bp.
9	Č	* Veliki četvrtak
10	P	* † Veliki petak
11	S	* † Velika subota

Isus uskrsnu iz groba

12	N	**Uskrs** Julije I. p.
13	P	**Uskrs. p.** Hermen.
14	U	Justin muč.
15	S	Lidvina, Anastaz.
16	Č	Kalist muč.
17	P	† Rudolf, m. Anic.
18	S	Apolonija

Isus dođe kroz zatv. vrata

19	N	**Bijela.** Leon IX. p.
20	P	Sulpicij i Servil.
21	U	Anselmo, biskup
22	S	Soter i Kajo, pp.
23	Č	Juraj, m. Vojtjeh.
24	P	† Fidelis od Sig. m.
25	S	Marko evanđelista

Isus, dobri Pastir

26	N	**2. po Us.** *Majka d. S.*
27	P	Ozana Petar Kan.
28	U	Pavao od Križa
29	S	*Zaštita sv. Josipa*
30	Č	Katarina Sien., d.

Imajte samilosti sa siromasima i njihovim duševnim i tjelesnim patnjama. Ne zaboravite da su označeni znakom sv. Križa.

(Sv. Pavao od Križa).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Vedri li se travanj noću,
Škodi vinu ko i voću.

SVIBANJ

Posvećen Kraljici Svibnja.

1	P	† Filip i Jakob, ap.
2	S	Atanaz., bp. c. uč.

Malo i nećete me više vidjeti

3	N	**3. po Us.** Naš. sv. Kr.
4	P	Monika, Florijan
5	U	Pijo V., papa
6	S	Ivan pred lat. vr.
7	Č	Stanislav b. m.
8	P	† Miholjice
9	S	Grgur Nazijan b.

Idem k Onome koji me poslao

10	N	**4. po Us.** Trsat. M. B.
11	P	Mamerto Franjo, H.
12	U	Pankracije muč.
13	S	Servac., Robert B.
14	Č	Bonifacije, muč.
15	P	† Sofija, Iv. d. l. S.
16	S	Ivan Nepomuk m.

Štogod zatr. u Oca u ime moje

17	N	**5. po Us.,** Paskal B.
18	P	Venancije } *Prosni dani*
19	U	Petar Celes.
20	S	Bernar. S.
21	Č	**Spasovo,** *Uz. G.*
22	P	† Helena, Julija d.
23	S	Desiderije (Željko)

Kada dođe Utješitelj

24	N	**6. po Us.** *Mar. pom.*
25	P	Greg. VII. Urban p.
26	U	Ugand m. Filip N.
27	S	Beda Č.
28	Č	Augustin b. Vil.
29	P	† Maksim Magd. P.
30	S	Ferdinand, Srećko

Tko mene ljubi riječ će moju držati

31	N	**Duhovi,** Anđela M.

»O Marijo, reci Ti samo jednu riječ, svjetuj Ti, pa će srca — juče još hladna, danas kucati milosrdnom ljubavlju za Afriku«.

(M. T. Ledóchowska).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Kad u svibnju mnogo sijeva
Mudri seljak neka pjeva.

LIPANJ

Posvećen presv. Srcu Isusovu.

1	P	**Duh. pon.**, Pamfil
2	U	Erazmo, Marcelin
3	S	* † *Kvatre* Paula
4	Č	Kvirin, b., m.
5	P	* † *Kvatre* Bonif. ○
6	S	* † *Kvatre* Norbert

Dana mi je sva vlast na nebu i zemlji

7	N	**Presv. Trojstvo**
8	P	Medardo b.
9	U	Primo i Felicijan m.
10	S	Margareta
11	Č	**Tijelovo**, Barnaba
12	P	* † Ivan Fakundo ☾
13	S	Antun Padovanski

Čovjek neki zgotovi večeru

14	N	**2. po D.** Bazilije
15	P	Vid, m. Vladimir
16	U	Iv. Franjo Regis
17	S	Adolf, prizn.
18	Č	Efrem Marko i M.
19	P	† *Srce Isusovo*, ●
20	S	*Srce Mar.*, Silverij.

O izgubljenoj ovci

21	N	**3. po D.**, Alojzije G.
22	P	Paulin, biskup
23	U	Sidonija, Vigilij
24	S	Rođ. Ivana Krst.
25	Č	Vilim, Prosper
26	P	† Ivan i Pavao ☽
27	S	Ladislav, kralj

O obilatom ribolovu

28	N	**4 po Duh.** Irenej, b.
29	P	**Petar i Pavao, ap.**
30	U	Spomen sv. Pavla

Žetva je velika, ali poslenika je malo. Molite se, dakle, Gospodaru žetve, da pošalje poslenika u žetvu svoju.

(Sv. Luka 10).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Sveti Medard što nam daje
Četrdeset dana traje.

SRPANJ

Posvećen predrag. Krvi Isusa

1	S	Presv. Krv Isusova
2	Č	Pohod Bl. D. M.
3	P	† Leon II., papa
4	S	Udalrik, Berta ○

Ako pravda Vaša ne bude veća

5	N	**5. po D.**, Ćiril i Met.
6	P	Izaija, prorok
7	U	Vilibald, bp.
8	S	Elizabeta i ort.
9	Č	Zeno, Anatolija
10	P	† Amalija, djev.
11	S	Pijo I. pp. i m. ☾

Isus umnoži drugiput hljeb

12	N	**6. po Duh.** Mohor
13	P	Margareta dj.
14	U	Bonaventura, b.
15	S	Henrik kr. prizn.
16	Č	Karmel Gospa
17	P	† Aleksije, b. prizn.
18	S	Kamilo, Simfor. ●

Čuvajte se lažnih proroka

19	N	**7. po D.** Vinko P.
20	P	Ilija prorok
21	U	Danijel prorok
22	S	Marija Magdalena
23	Č	Apolinar, b. muč.
24	P	† Kristina, dj. i m.
25	S	Jakov st., ap.

O nepravednom upravitelju

26	N.	**8. po Duh.** Ana ☽
27	P	Pantaleon, muč.
28	U	Viktor I, pp. m.
29	S	Marta, dj.
30	Č	Abd. i Senen
31	P	† Ignacije Lojola

»Vjera bez dobrih djela je mrtva«.

(Sv. Jakob, ap.).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Srpanj močvaran
Svačemu je kvaran.

KOLOVOZ

Posv. preč. Srcu Marijinom.

1	S	Petar u okovima

Isus plače nad Jeruzalemom

2	N	**9. po D.** Alf. Lig.
3	P	Augustin, b. zagr. 🌕
4	U	Dominik ut. r.
5	S	Snježna Gospa
6	Č	*Preobraž. Kristovo*
7	P	† Kajetan, utem. r.
8	S	Cirijak i dr., muč.

O farizeju i cariniku

9	N	**10. po D.** Ivan V. ☾
10	P	Lovro, mučenik
11	U	Tiburcij i Suzana
12	S	Klara, djev.
13	Č	Hipolit i Kasijan
14	P	† Euzebije prizn.
15	S	**Velika Gospa**

Isus izliječi gluhonijema

16	N	**11. po D.** Rok
17	P	Hijacint, Liberat 🌑
18	U	Jelena Križarica
19	S	Ljudevit, b.
20	Č	Bernard, Stjepan kr.
21	P	† Ivana Franc. Š.
22	S	Timotej, Simforij.

O milosrdnom Samaritancu

23	N	**12. p. D.** Filip B.
24	P	Bartolomej ap.
25	U	Ljudevit IX. kralj ☽
26	S	Zefirin p. i m.
27	Č	Josip Kalasancij
28	P	† Augustin b. c. uč.
29	S	Glav. sv. Iv. Krst.

Isus ozdravi deset gubavaca

30	N	**13. p. D.**, Ruža Lim.
31	P	Rajmund (Rajko)

Pogledajte na preč. Srce Marijino! Koje boli pretrpjela je Marija za spas svijeta... Ona je trpjela u svom Srcu, a to je najveći apostolat.

(M. P. Libermann).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Ako kolovoz žeže,
Žeže i vino.

RUJAN

Posvećen anđelima čuvarima

1	U	Egidij, Verena 🌕
2	S	Zenon
3	Č	Serafia, Mansvet
4	P	† Rozalija djev.
5	S	Lovro Justinian.

Nitko ne može dva gospodara služiti

6	N	**14. po D.** Zaharija
7	P	Marko Križevčan
8	U	*Mala Gospa* ☾
9	S	*Petar Klaver ap. c.*
10	Č	Nikola Tolent.
11	P	† Proto i Hijacint
12	S	*Ime Marijino*

Isus uskrsuje mladića u N.

13	N	**15. p. D.** Amat, b.
14	P	Uzvišenje sv. Križa
15	U	† 7 žal. Bl. D. M. 🌑
16	S	* † *Kvatre* Ljudmila
17	Č	Rane sv. Franje
18	P	* † *Kvatre* Josip K.
19	S	* † *Kvatre* Januarij

Isus izliječi vodeničavoga

20	N	**16 p. D.** Eustahije
21	P	Matej, ap. i evanđ.
22	U	Toma V., Mauricije
23	S	Tekla, dj. Lino ☽
24	Č	BDM., otk. suž.
25	P	† Kleofa ml. muč.
26	S	Ciprijan i Justina

Koja je najveća zapovijed

27	N	**17. p. D.** Kozma i D.
28	P	Većeslav kralj, m.
29	U	Mihael, arkanđeo
30	S	Jeronim, c. uč. 🌕

»U svim stvarima tražimo i promatrajmo Boga«.

(Sv. P. Klaver).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Rujanski hlad
Gotov jad.

LISTOPAD

Posvećen Kralj. sv. Krunice

1	Č	Remigije, b.
2	P	† Anđeli čuvari
3	S	Tereza Dj. od Isusa
		Isus izliječi uzetoga
4	N	**18. p. D.** Franjo As.
5	P	Placid i drugovi
6	U	Bruno, Vjera, dj.
7	S	Sv. Krunica ☾
8	Č	Brigita ud.
9	P	† Dionizije Ar. b.
10	S	Franjo Borgia
		Priča o kraljevskoj svadbi
11	N	**19. po D.** Nikazije
12	P	Maksimilijan, b. m.
13	U	Eduard, Koloman
14	S	Kalist p. muč.
15	Č	Terezija, dj. 🌕
16	P	† Hedviga Gal
17	S	Margareta Alakok
		Isus ozdr. sina kraljeva čov.
18	N	**20. po D.** Luka, ev.
19	P	Petar Alkantara
20	U	Ivan Kentski Irena
21	S	Hilarije, Uršula
22	Č	Kordula, d.
23	P	† Severin b. ☽
24	S	Rafael, arkanđeo
		Priča o slugama i dužnicima
25	N	**21. po D. Krist Kr.**
26	P	Evarist, Demetrije
27	U	Frumenc, Sabina
28	S	Simon i Juda, ap.
29	Č	Narcis, b.
30	P	† Alfons Rodr. 🌑
31	S	Wolfgang (Vuk), b.

»Ne mogu Ti izreći, koliki bol snalazi mi srce, kad pomislim, da veći dio zemlje još ne pozna dragoga Boga, jer ima premalo službenika koji bi navieštali Ime Njegovo«.

(Sv. Alf. Rodriguez — sv. P. Klaveru).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Kad oktobrom magla pane
Bit će zimi snijega na sve strane.

STUDENI

Posvećen dušama u čistilištu

Dajte caru carevo, a Božje Bogu.

1	N	**22. po D. Svi Sveti**
2	P	*Dušni dan*
3	U	Huberto, b.
4	S	Karlo Boromejski
5	Č	Mirko, Ida
6	P	† Leonardo, op. ☾
7	S	Engelbert, bp.
		Isus uskrsuje Jairovu kćer
8	N	**23. po D.** Bogomir
9	P	Teodor (Božidar)
10	U	Andrija Avelin
11	S	Martin, biskup
12	Č	Martin papa
13	P	† Stanislav Kostka
14	S	Ivan Trog. Jozaf. 🌕
		O gorušičnom zrnu . . .
15	N	**24. po D.** Gertruda
16	P	Edmund
17	U	Grgur čudotvorac
18	S	Roman, muč.
19	Č	Elizabeta, kralj.
20	P	† Felix Valois, b.
21	S	Prikaz. Bl. Dj. M.
		Isus proriče propast Jeruz.
22	N	**25. po D.** Cecilija ☽
23	P	Klement I., p. m.
24	U	Ivan od Križa, c. u.
25	S	Katarina Al., dj.
26	Č	Ivan Berchmans
27	P	† Virgilije, bp.
28	S	Grgur III. Sosten 🌑
		O znacima na suncu i mjesecu
29	N	**1. Adv.** Saturnin, b.
30	P	Andrija, apostol

»Sve što činimo za pokojnike pretvara se u milosti za nas; iza naše smrti primit ćemo zato stostruku nagradu«.

(Sv. Ambrozije).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Što prije zima pobijesni,
To prije izbijesni.

PROSINAC

Posvećen Božanskom Djetetu

1	U	Eligij, b. Natalija
2	S	Bibijana, dj. m.
3	Č	Franjo Ksaver
4	P	† Barbara, dj. muč.
5	S	Sava, bl. Tavelić ☾
		Ivan Krst. u tamnici
6	N	**2. Adv.** Nikola, pb.
7	P	Ambrozij, b. c. uč.
8	U	**B. Z. bl. Dj. Marije**
9	S	Judita muč.
10	Č	Prenos kuće u Lor.
11	P	† Damas, pp., muč.
12	S	Maksencije, muč.
		Žid. posl. svec. k Ivanu
13	N	**3. u Adv. Lucija, dj.**
14	P	Spiridion, priz. ●
15	U	Kristijana dj.
16	S	* † *Kv.* Adelhaida
17	Č	Lazar, Leonard
18	P	* † *Kv.* Oč. por. M. B.
19	S	* † *Kvatre* Fausta
		A u 15. g. vlad. Tiberija
20	N	**4. Adv.** Liberat
21	P	Toma apostol ☽
22	U	Zenon Hereman
23	S	Viktorija, dj. m.
24	Č	† Badnjak A. i E.
25	P	**Božić Rođ. Kristovo**
26	S	*Stjepan,* prvi muč.
		Marija i Josip čuđahu se
27	N	Ivan, ap., i ev.
28	P	Nevina dječica ○
29	U	Toma bp. muč.
30	S	David, kralj
31	Č	Silvestar p., Melan.

Svi narodi, što si ih stvorio, doći će i poklonit će se Tebi, Gospode i slavit će Ime Tvoje, jer Ti si velik... Ti si Bog jedini, aleluja!

(Ps. 85).

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Bolje prosinac ružan
Negoli južan.

„Koga ljubav pronikne . . .“

»Koga ljubav pronikne, taj leti, trči i raduje se, slobodan je i ništa ga ne zadržava...«

Ove riječi časnoga Tome Kempenca obistinjuju se u životu velikog čovjeka Božjega, sv. Petra Klavera.

Netaknut od otrovnog daha svijeta stupio je nedužni mladić u Družbu Isusovu, da služi dragom Bogu i radi Boga bližnjemu. Kako je ozbiljan bio u tom nastojanju, pokazalo se doskora, kad je nadareni mladi redovnik, — koga je radi njegovih vanrednih duševnih sposobnosti i uspjeha u naucima čekalo časno mjesto na visokim školama Španjolske, — zamolio da ga pošalju u mukotrpne misije k crnačkim robovima u Južnoj Americi. Poglavari su krzmali. — Ne bi li čast Božja bila više unapriježena, kad bi nadareni mladi čovjek djelovao na veću slavu Božju kao učenjak?... Napokon ipak popustiše opetovanim, srdačnim i skromnim molbama gorljivoga mladog redovnika. Otac Petar Klaver otposlan je u Kartagenu u Kolumbiji, u nezdravo podneblje, u samostan istom otvoren. Crnački robovi čiji je dušobrižnik imao biti Otac Klaver, bili su surovi i puni mržnje prema bijelcima, koji su ih silom odveli iz njihove domovine i za vrijeme dugog prevoza postupali s njima gorje nego sa životinjama. Mladi misionar nije

znao ni njihov jezik. Kako da im se približi, kako da koristi njihovim dušama?

»Ljubav je jaka, strpljiva, vjerna, i nikad ne traži sebe«. Časni Otac Klaver nije ustuknuo ni pred kojom poteškoćom; njegova je ljubav sve nadvladala. — Nemoguće je opisati sve, što je on učinio u četrdeset godina junačkog žrtvovanja samoga sebe.

Promatrajmo ga samo kako se majčinskom brigom brine za bolesne crnce:

Vrijeme, koje je Ocu Klaveru ostalo od ispovijedanja i vjerske obuke crnaca, upotrijebio je skoro isključivo na pohađanje bolesnika. On je imao popis svih bolesnih robova i hotio je biti vazda obaviješten o njihovom stanju. U kakovoj zapuštenosti je našao često jadne robove!... On im je popravio ležaj, a dotle ih položio na svoj vlastiti ogrtač, ne mareći za otekline i čirove, kojima su ti siromašni bolesnici bili često prekriveni. Pružao im je lijekove i okrepe, koje je isprosjačio kod dobrih ljudi, očistio i povezao rane, da čak i ljubio najodvratnije rane i čistio ih svojim jezikom. Ni nepodnosiva vrućina žarkog podneblja, ni jake kiše, ni duljina puta nisu ga mogle suzdržati od njegove dobrotvornosti. Dok je još Otac Klaver učio u Santa Fe kraj Kartagene, tako je trpio od žarkog sunca, da nije mogao prijeći ni preko samostanskog dvorišta nepokrivene glave. Sada kod njegovog apostolskog rada činilo se, da ga ni najžešća sunčana žega ne smeta i ne umara, dok su njegovi pratioci podlijegali naporima i morali se samo jednog popodneva tri do četiri puta izmijeniti. Često puta je sveti taj čovjek nutarnjim rasvijetljenjem saznao za mjesto, gdje je koji siromašni bolesnik umirao; te mu je onda u zadnjem teškom času bio na pomoć.

U Kartageni imala su milosrdna braća sv. Ivana od Boga bolnicu sv. Sebastiana za bolesne mornare, vojnike i druge zapuštene bolesnike. Oca Klavera vidjelo se tamo svakog tjedna. On je posjećivao sve bolesnike, tješio ih i nagovarao na ispovijed. Uz to je radio u bolnici najniže poslove: pometao dvorane, popravljao ležaje, u kuhinji čistio suđe, ukratko taj sveti svećenik, radio je sve, što iziskuje služba bolničara.

Osobito je privlačilo Božjeg čovjeka jedno mjesto, koje su drugi izbjegavali kao mjesto užasa. Bio je to dom gubavaca sv. Lazara pred gradskim zidinama. Tu su živjeli siromašni gubavci osakaćenih i trulih udova, odbačeni iz ljudskoga društva. Dva do tri puta tjedno osvanuo je među njima Otac Klaver kao anđeo tješitelj i pomoćnik gubavaca.

Sv. Petar Klaver.

Kad je saslušao sve ispovijedi, pošao je Otac Klaver u najudaljenije kuteve, gdje su bili oni, čije je strašno stanje i samim ostalim gubavcima bilo nesnosno. Očistio im je i povezao rane s nasladom, kao da se igra s najljepšim cvijećem, nježno ih je ljubio, misleći na svete rane Spasiteljeve, oprao je one, koji su izgubili ruke i nahranio ih je.

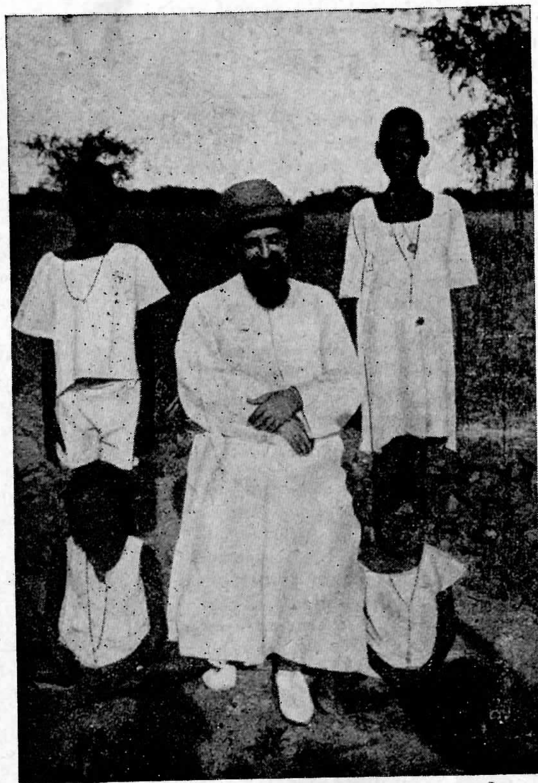
Revnosti sv. Petra Klavera nisu mogla odoljeti ni srca najokorjelijih grešnika. Mnogi bolesnici, koje je on njegovao, bili su teže bolesni na duši nego na tijelu. Skrušeno su ispovijedili svetome svećeniku svoje zablude i pod njegovim vodstvom započeli novi život ili umrli u njegovim rukama pomireni s Bogom.

God. 1650. izbila je u Kartageni kuga. Svetac, tada već u 70. godini, podvostručio je svoj rad za spas duša i djela ljubavi kod bolesnika, dok nije i njega samoga, radom i bičevanjem iznemogloga, zahvatila neizlječiva bolest. Kao čudom nadvladao je smrtnu pogibelj, ali

ostade nemoćan; četiri godine ležao je u samotnoj bolesničkoj ćeliji, molio je i trpio, dok napokon draga Majka Božja nije došla po svog vjernog slugu na blagdan svog rođenja 1654.

Po velikom apostolu kršćanske ljubavi prozvana Družba sv. Petra Klavera nastoji nastaviti djela ljubavi kršćanske svoga svetog zaštitnika i Oca. Koliko bijede, bolesti i nevolje ima još i sada među siromašnim crncima Afrike i vrlo je često upravo ublaživanje tjelesne bijede put k svijetlu sv. vjere. — Članice Družbe sv. Petra Klavera, pomoćne misijonarke za Afriku, koje po uzoru svoga nebeskog zaštitnika hoće da budu ponizne službenice prezrenog crnog plemena, ne idu same u Afriku, nego u civilizovanim zemljama vrše pomoćnu misijsku službu, bez koje bi djelatnost vjerovijesnika bila nemoguća. Misijskim časopisima »Jeka iz Afrike« i »Crnče« pozivaju plemenita srca na pomoć misijama i tako im je moguće, da potpomognu misijonare novcem, raznim predmetima i lijekovima.

Tko joj hoće pomoći na čast sv. Petru Klaveru?

Vlč. Otac Stjepan Mlakić,
naše gore list — misijonar u Africi.
Pokraj njega njegovi mali crni vjernici.

Iz Božanskog Vrela . . .

Mnogo već ljeta postoji vrelo,
Zemlju što natapa svuda,
Na život novi mira i sreće
budi sva klonula uda . . .

Iz toga svetog, Božanskog Vrela
potoci maleni teku . . .
jedni se s drugim slijevaju ono
silnu u veliku rijeku . . .

I crna djeca Afrike žarke
za to već vrelo sad znadu,
štono iz stijene Petrove provre
u Rimu, vječnome gradu.

Crkva je sveta čudesno Vrelo,
puste što plodi poljane,
misijonari redova raznih
liječe im poganstva rane . . .

Spojena usko sa Crkvom svetom
Djeluje Družba jedna,
Već četrdeset ljeta natapa
afrička polja žedna.

Blagoslov Božji obilno prati
žrtve i djela njena —
pomoć u bijedi primiše od nje
afrička sva plemena.

Što Ledóchowska, grofica časna
započe svetim žarom,
to Družba njena dalje razvija
vijek požrtvovnim marom.

K nebu se diže iz srca moga
i svih misijonara:
molba: nek časna „crnačka Majka“
zadobi čast oltara! . . .

Brat Josip, misijonar iz Južne Afrike.

Ivan Ajuga.

O. K. Šikele, misija Leketi, Kongo.

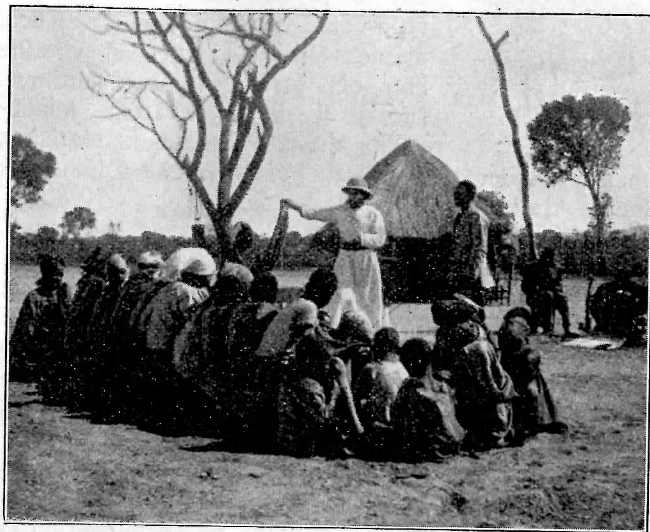
Na mojem prvom apostolskom putovanju kroz tegijske krajeve prije 10 godina pratio me Ivan Ajuga. Potjecao je iz plemena Mboshi te je naslijedio očev krupno vitki stas i plemenite crte lica, sjajne velike oči, koje su svijetlile kao oči šarene šumske antilope. Bio je Ivan nepokvarena mladenačka duša. Po majci iz tegijskog plemena naslijedio je veselu ćud i veliku ljubav k rodnome kraju.

Ivan je bio pobožan. Svako jutro već za drugih pijetlova (ovdje je to u ½4) pribivao je sabrano sv. Misi, kod koje se obično i pričestio. Na putovanju svi su se rado pokoravali njegvome vodstvu i kršćani i pogani. On je pozivao na zajedničku molitvu, nadzirao spremanje i istovarivanje tereta, brinuo se za nabavu voća, povrća i manioka. Bio je moj tumač i uvijek me pratio kod pohoda bolesnika i umirućih, a k tomu je prikupljao nove polaznike za obuku u vjeronauku. Sve to činio je on bez poticanja, dragovoljno, neprisiljeno. Zar nisam morao da podignem taj crni dragulj, da ga odaberem za nešto veliko i plemenito?

Putovanje bilo je pri kraju. Pitao sam Ivana, kakve ima osnove za budućnost. Nema li možda volju, da poučava sv. istine vjere svoje suplemenike, kojih još 40.000 čami u krutome poganstvu. Tada sijevnuše Ivanove oči i radost obasja njegovo brončano lice. Razumio sam da je pristao.

Ispunila se njegova vruća želja: postao je učenik katehističke škole. I ovdje bio je Ivan jedan od najboljih. Vladanje odlično. Već za godinu dana položio je »ispit zrelosti« s vrlo dobrim uspjehom.

Prije negoli će poći na prvu školsku postaju potražio si Ivan zaručnicu. Bila je to Agneza Ologi Aliele, pristala djevojka. God. 1924. odlučili smo da zauzmemo čvrstu tvrđavu poganstva u južnoj pokrajini Djabbi. Pred nekoliko godina htjede već jedan moj subrat uzdrmati tu tvrđavu, ali divlji Djabbi suzbili su njegov mirni pokušaj kopljima. K tomu se jedan pratilac misijonara

Misijonar u izvanjoj školi.

zatjeran na neku zaraštenu stazu ogrebao o otrovani grm. Alojzije Mtebi ostao je doduše na životu, ali trebalo mu odrezati nogu u koljenu. Svake nedjelje dolazio je iz obližnje Odzie šepajući k sv. Misi i strpljivo je snosio svoju sudbinu.

I naši počeci bijahu teški, trnoviti. Kroz 15 dana prolazio sam kroz divlje i razrivene krajeve Djabbi. Narod je hladan, nepristupačan. Žene i djeca zavukle se u

zakutke šumê. Muževi, nahuckani od čarobnjaka nijesu htjeli ni da čuju o školi ni o vjerskoj pouci. Slaba lovina: tek nekoliko crnčića uspjelo nam uhvatiti. Ali apostolska srčanost i pouzdanje u Boga ne smije da klone. Moga Ivana ostavio sam u velikom selu Mbala kod poglavice Ntseri. »Ivane, gledaj da dođeš u dodir s tim oholicama! Govori im o veličanstvenom Biću nepoznatoga Boga i o Njegovoj milosrdnoj dobroti. »Nzami akiele ve!« (Bog te čuvao!)

Ivan je uložio svu svoju govorničku vještinu. Polagano ali sigurno počela se rasvjetljivati noć poganstva, predrasude padale, mekšala se srca. Naskoro je počeo sad ovaj sad onaj poglavar obitelji slati svoga sina na pouku. Nakon mjesec dana posla mi Ivan pisamce: »Oče, dođi brzo da gradiš školu!« Ja se opet odvezoh u pokrajinu Djabbi kao dušobrižnik i građevni poduzetnik. Dok su moji pratioci gradili kapelicu, stan za učitelja i kolibice za učenike, zaputio sam se ja, praćen opet dobrim Ivanom da govorim po selima Djabbi o kraljevstvu Božjemu. Bio je sada obilan lov: preko 80 dječaka i 15 djevojčica prijavilo se dragovoljno da će doći na pouku.

Otada sam se često svraćao k učitelju Ivanu i uvijek s veseljem. On je bio zaista svijetli uzor. Bio je obljubljen od mladeži, koja je na ispitu uvijek dobro odgovarala, čašćen i rado viđen od starijih, koji su mudrog učitelja pitali za savjet u raznim potrebama. I u njihovim razmiricama bio im je Ivan sudac i pomiritelj. Kao čovjek povjerenja lako je mogao imati pristup bolesnicima i umirućima i mnogi je Tegijac imao da zahvali Ivanovoj revnosti, da je u posljednjim časovima postigao vječnu sreću.

Iza 2 godine došlo je na misijsku postaju 25 dobro poučenih dječaka, da se podvrgnu zadnjoj godini kušnje. Nijedan se nije iznevjerio. Svi su dobro prošli na ispitu prije krštenja. Osmorica novokrštenika odabraše svoga učitelja Ivana za kuma.

Otada je imala postaja Mbala dvije cvatuće nuzpostaje u pokrajini Djabbi i to u Ongali i u Kapuji. Iz toga katekumenata izašlo je preko 120 novokrštenika i 10 bračnih parova. Osim toga bilo je odatle na misijskoj postaji preko 50 djece, koja su se pripravljala za sv. krst. Na vanjskim postajama bilo je preko 100 katekumena na dvogodišnjoj postulantskoj vježbi.

To je početak djelovanja učitelja Ivana.

Izvanredni kritički položaj pokrajine Kukuju god. 1927. ponukao je Ivana da je odlučio napustiti svoj omiljeli narod Djabi, da kao dobrovoljac nastupi u novi djelokrug 120 km na jug u misiju Leketi. To je plodan i vrlo napučen kraj. Između izvora Mpama i Alime 750 iznad mora prostire se ta pokrajina u duljinu od 18 km, a broji 15.000 stanovnika. Jedanaest poglavica vlada nad 85 sela, koja su jedna s drugim povezana prekrasnim nasadima paoma. Prostrana zemlja obiluje plodnim ravnicama na kojima bez velikog truda urođenika raste riža, kukuruz, krumpir, luk, razno povrće, sladorna trstika i banane. U tom »Edenu« mogli smo bez poteškoće osnovati pet škola. Veliki broj djece dolazio je ovamo. Dakle najbolji izgledi! Ali nadošao je preokret. Kod ove površne mladeži žar je brzo ohladio. Slamica izgorjela i nestalo plamena... Oduševljenja za vjerskim istinama sasvim je nestalo.

Učitelji su javljali: »Oče ide zlo«. I prije negoli sam došao onamo, vratili se oni kući...

Na zadnjem sastanku katehista raspravljalo se o položaju Kukuja; odvijalo se u vrhunaravnom svijetlu: Zar da propadne 15.000 duša?!...

»Oče, pošalji mene!« javi se moj dobri Ivan.

»Bog će mi pomoći!«

»Hvala ti, Ivane, Bog će te nagraditi!...«

Dao sam mu dvojicu najboljih učenika kao pomoćne učitelje. Praćen mojim svećeničkim blagoslovom otputio se trolist natrag na jug, da opet osvoji zemlju Kukuja. Ivan se zaustavio u središtu, u selu Angama kod prijaznog poglavice Otsara. Jedan pomoćni učitelj zaputi se niže u Kebatu k brzonogom poglavici Abba, a drugog je primio u Abili poglavica Nigi-Nigi sa gromovnim glasom.

Narod Akukuja počeo se pomalo osvješćivati. Ivan je i tu svijetlio dobrim primjerom. I pomoćni učitelji dolazili su svake nedjelje u središnju postaju, gdje ih je Ivan uvijek sokolio i oduševljavao za njihovo uzvišeno zvanje.

Brzo je uspijevao Ivan kod srdaca dobre volje. Broj učenika rasao je danomice. Sada to nije bila vatra od slame. Učenici su otvoreno govorili: »Bisi ledzia Nza!« — Mi ljubimo Boga!

Doskora bit će još više uspjeha. Stari poglavica u Angami, otac Otsarov ležao je na samrti. Žrtve kokoši i koza bile su prikazane Ongali ali bez uspjeha. Sad je bilo Ivanu lakše uvjeriti starca poganina o zabludi poganstva. On pouči i obrati Otsarovog oca, staroga poganskog poglavicu, koji je u nazočnosti sve svojte primio sv. krst, pošto se javno odrekao kumira Empnudi, ongalskog velikog čarobnjaka i svega poganskog praznovjerja.

To je osokolilo mnoge mladiće, koji su još oklijevali. Čarobnjački obruč strašnoga Ongale bio je raski-

nut. Stotine novih pristaša javljalo se u katekumenat. Naskoro je procvalo 9 katekumenskih postaja po čitavoj visoravni.

Godine 1929., baš pred odlaskom u Evropu, imao sam radost, da podijelim krst prvom dječaku Kukuja. Ivanu Ajugi rekao sam srdačni »do viđenja«.

Iza godine i pol bio sam opet u krugu mojih dragih crnaca u Leketi. Ivan Ajuga nije bio za prepoznati; tako je bio uništen. Kušnja škole trpljenja, zacijelo pripuštena od Boga za veće dobro njegove duše, slomila ga neumoljivo. Prepredeni sluge Ongale zaključili su da će usmrtiti neumornog učitelja. Ne ostavi li zemlju, ubit će ga Ongala — tako mu poručiše. Ivan se nije preplašio, već je ostao na svojoj postaji i poučavao kao i dosad. »Nza om'otu« — »Samo je jedan pravi Bog!« »Ongala je utvara, lažno božanstvo.«

Pogani puni mržnje opet se prijetili. Iznenada umre trogodišnja Ivanova kćerkica. Bila je otrovana. Sad je došao red na Ivana. Od otrovnog napitka rastrojen, oslabljen, omršavio je i postao iznakažen. Pokazivao je jasne znakove smrti. Sav iznemogao vrati se u kršćansko selo »Sveti Josip«. Trpio je junačkom strpljivošću, te je i ovako slab dnevno dolazio k Misi i k sv. Pričesti. Jednoga dana bila mu je sv. Pričest Poputbina za put u vječnost. Na povratku u selo srušio se na cesti mrtav.

Gore nad zvijezdama jamačno mu je podijeljena bogata apostolska nagrada.

Nadamo se, da će sada moliti za narod Djabbi i Kukuja, za koji se ovdje tako očinski brinuo i za koji je i život svoj žrtvovao.

I ti dragi prijatelju misija pomozi žarkim molitvama isprositi od Boga mnogo takovih kršćanskih junaka, uzor katehista po uzoru moga nezaboravnog Ivana Ajuge.

*

O broju dobrih katehista ovisi većim dijelom budućnost misija. O tome su uvjereni naši misijonari, ali siromaštvo ih sprečava, da postavljaju nove katehiste. Nemaju sredstava, da im dadu kao čednu nagradu za izdržavanje. Zato je osobito dobro djelo podupirati crne katehiste.

Vlč. O. Spendel, isusovac, misijonar u Rodeziji šalje tisućstruku hvalu za potporu, što mu je poslana za katehiste. On piše: »O da, isplati se podupirati katehiste! Jedan dobri katehista učini često više nego svećenik... Zato »Bog platio« za svaki dar!«

MARKE U KORIST MISIJA.

Ljubitelji maraka, kojima su i misije drage, naručuju rado marke stranih država preko Družbe sv. Petra Klavera (Zagreb, Draškovićeva 12). Misijska centrala ove Družbe šalje ih onda vatikanskom poštom naručiteljima. Svaki omotić maraka stoji 20 Din.

Iz	Afrike	25	maraka
»	Argentine . . .	25	»
»	Španjolske . . .	25	»
»	Švajcarske . .	25	»
»	Čehoslovačke .	50	»
»	Francuske . . .	50	»
»	Italije	50	»
»	Mađarske . .	50	»
»	Poljske	60	»
»	Austrije . . .	100	»
»	Njemačke . . .	110	»
»	raznih krajeva .	150	»

Sveta potvrda u Mgeti.

Opisuje vlč. O. Viktor Hürth iz Družbe Otaca Duha Sv., misijonar u Bagamojo.

Kako je ovdje biskupska stolica ispražnjena, morao je sv. potvrdu obaviti biskup Alojzije Munsch iz Družbe Otaca Duha Sv., bivši apostolski vikar Kilimandžara.

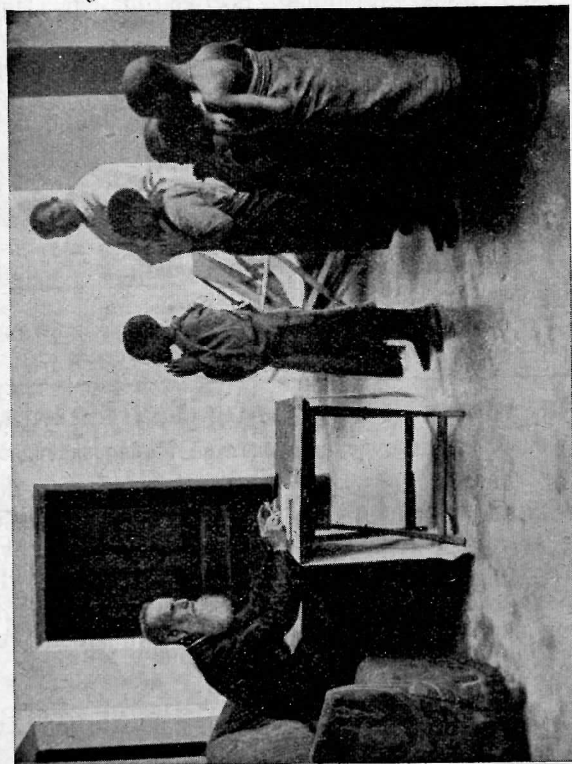
Iako već od god. 1922. živi povučeno u svome miru, valjalo mu poći na tegotni apostolski put, da podijeli sakramenat sv. potvrde našim kršćanima.

Dovezao se autom unajmljenim u Ist. Uluguru gdje je za vrijeme od 14 dana ispitivao i potvrdio više od 500 kandidata postaje Matombo. Mgeta leži u zapadnom ulugurskom gorju. Do nje se ne može doći nikakvim vozilom. Valja zaobilaziti u velikim lukovima preko Mikese-Morogoro, dok ne dođeš do prve misijske postaje, odakle se dalje može voziti. Visoki gospodin, star 65 g., radije je propješačio cijelo Uluguru gorje od istoka prema zapadu. Nije to malenkost, ako se ima na umu, da dobar pješak treba za taj put 9 sati. Valja tu prijeći preko vrhova koji se dižu 2000 m nad morem! Taj ga je put sjećao na njegove izlete u domovini, sjećao ga i na ono doba prvog navještanja sv. evanđelja u ovim krajevima. Ta bio je on prvi bijeli čovjek, koji je kao mladi misijonar prošao ovu zemlju uzduž i poprijeko, proučavajući svuda ljude i zemlju. On je bio pionir sadašnje misijske postaje Mgeta sa svojih 7000 kršćana.

Drugi dan počeo je već Preuzvišeni s ispitom potvrđenika. Jučer još kojih tri do četiri sata hoda prije polučenog cilja još je i sàm mislio »ne ide više«. Naše časne goste iznenadila je, naime, kiša, koja je neugodno djelovala na staračke biskupove udove. Htjeli su zato otpustiti one, koji su prvi došli na ispit, no on je odgovorio: »Pustite ih samo neka dođu k meni!«

Tako smo imali rijetku zgodu: promatrati uzvišenog Natpastira, časnog starca bijele brade, kako ispituje crnačku djecu....

U isto vrijeme bio je tu i generalni vizitator; ustanovio je, da bi ovdje bila potrebna tri jaka misijonara, da uzmognu obavljati posao, što ga zahtijeva ova postaja. Osim 2000 kršćana, koji svake nedjelje dolaze u

Biskup ispituje crne potvrđenike.

crkvu i osim mnogobrojnih sv. Pričesti i sv. potvrda, zanimao je biskupa naročito čitav red bračnih drugova, od kojih je 6 zaručnica pripadalo družbi Marijinoj. Preuzvišeni je gospodin obavio i vjenčanja.

Savjesno izvršeno prema pouci.

Misijonar poučio crnčad: »Kada dođe naš Biskup, treba da mu uvijek kažete: »Preuzvišeni!«

Djeca tiho opetovaše da upamte.

Biskup dođe. Misijonar pozove maloga Ubuna: »Reci kako glase crkvene zapovijedi?«

Crnčić spremno ustane i znajući da treba zapravo odgovarati Biskupu — počne slavodobitno:

1. Preuzvišeni! Svetkuj zapovijedane blagdane!
2. Preuzvišeni! Slušaj pobožno svetu Misu u nedjelju i ostale zapovijedane blagdane!
3. Preuzvišeni! Posti zapovijedane poste i u određene dane ne mrsi.
4. Preuzvišeni! Svake se godine najmanje jedamput u godini ispovijedi i o Uskrsu pričesti.
5. Preuzvišeni! Ne svadbuj svečano u zabranjeno vrijeme!

Lita, mučenik Presvetog Sakramenta.

Vlč. O. L., isusovac, misijonar na Madagaskaru.

Pod okriljem mrkle noći, upravo pred zoru, došuljaše se kradom neprijateljski Faharoti u selo Moraseno, koje je snivalo u dubokom snu. Probudivši se na ovako strašan način iza sna, ostaviše stanovnici u divljem strahu svoje kolibe i malenu misijsku kapelicu. Ne naišavši na nikakav otpor, uđoše neprijatelji u domove te počeše grabiti sve do čega su došli.

A kuća Božja...?

Tek kad su stigli do ruba šume, popustio je prvotni strah bjegunaca. Opet su bili u stanju da misle. I sad se srce i duša Mpiadidija, čuvara kapelice, napuni strahom i grižnjom savjesti. Hoće li neprijatelj poštedjeti kapelicu?!... Teško. Ah, a Sveto Otajstvo je u Svetohraništu!! Šta da učini? Otac misijonar otišao je već prije iz sela, pozvali su ga k bolesniku u podalje selo. Sve ako se poganske ruke i ne dotaknu i ne okaljaju Najsvetije

Otajstvo, ne će li Svetohranište i posvećene čestice biti oskvrnute u prašini, blatu u pepelu uništene kuće Božje?

»Moramo izbaviti našeg Spasitelja!« poviče Mpiadidi.

Jao, nitko nije imao toliko hrabrosti. Jedan je pozivao drugoga, da učini to junačko djelo. »Pođi ti!...«

»Ja ne mogu. Zar ne vidiš kako su mi natekle noge? Strašno me bole.«

Pokaži se, Josipe! Sada je čas kad možeš dokakazati, kako si hrabar i odvažan!«

»Da, tako je... Ali, ako umrem, moja će djeca ostati u rukama neprijatelja.«

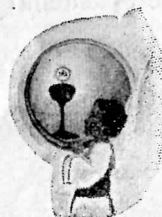
Dok su se bjegunci tako izgovarali, pljačkali su Faharoti selo. Najvećom pažljivošću slušao je sve to Lita, mali dječak od 10 godina. Najednom skoči, u sredinu muževa i povikne:

»Ja ću poći da izbavim Spasitelja!«

»Ti Lita?! Tä ti si premalen!«

»Baš zato treba da ja odem, Faharoti me ne će vidjeti ili se ne će obazirati na me.«

Rekavši to odjuri Lita hitro kao mlado jelenče. Uvuče se u crkvicu, požuri se do oltara i pokuša da otvori Svetohranište, stojeći na vršcima nožnih prstiju. Malen je Lita, osim toga ispružene ruke nemaju osobitu snagu. Iz široko otvorenih očiju teku mu obilne suze i cure preko tamnih obraza. Časkom klone podno oltara, jecajući i brišući suze.

Najednom spazi veliku škrinju u kojoj misijonar drži svoje stvari. Pokušat će iznova. Teškom mukom dovuče škrinju do oltara i preko stepenica. Stojeći na škrinji, uspijeva mu: Svetohranište je otvoreno. »Spasitelju dragi!...«

Lita klekne i moli se... Međutim spazili su Faharoti hrabroga dječaka i pošli za njim do crkvice. Kroz pukotine zidova, od bambusove trstike, gledaju šta radi. Izgledalo je časkom, da će dirljiva slika djelovati i na njih

i da će okrutni ti ljudi poštediti život mališana. Ali poglavica učini svemu kraj, rekavši odlučno: »Neka umre! Potpalite!«

U krhkim bambusovim zidovima začuje se pucketanje; bananino lišće na krovu počne se savijati od silne vrućine. Zamalo će vatra sve uništiti...

Lita kleči i moli kao da zaboravlja po što je došao. Ali začuvši šapat i zapovijed izvana, skoči i dršćućim rukama dohvati ciborij. Spasitelj ne smije biti uništen u vatri! Doleti do vratiju... Zatvoreno. Potrči nalijevo, nadesno, ali čvrsti zidovi, svi u plamenu, još ne popuštaju. Brzo ga zaokruže gusti oblaci dima i počnu ga gušiti; slabu njegovu odjeću zahvati vatra. Lita pritisne svetu posudu sa posvećenim hostijama na svoja prsa, legne na pod i dršćućim tijelom zaštiti ciborij protiv vatre i pepela...

Bijes neprijateljski bio je zadovoljen i oni otputovaše. Crkvica se srušila. Iz još užarenog bambusovog pepela dizali se prema nebu još lagani traci dima — kao da se uzdiže dim upaljenog tamnjana — povrh groba mučenika.

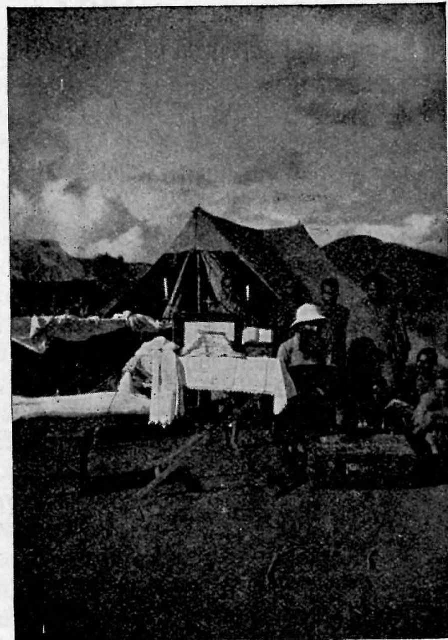
Kad se navečer istoga dana vratio misijonar, našao je maloga Litu među ruševinama, a ispod okrutno nagorjelog tijela neoštećeni kalež. Tijelo Božanskog Jaganjca bilo je neoskvrnjeno. Lita novi crni »Tarzicije« izbavio je Spasitelja!

Najveća utjeha misijonaru jest dnevno prikazivanje sv. Mise. Ni na dalekom putovanju kroz pogansku zemlju, gdje kroz dan hoda daljine nema crkvice ne smije apostol Kristov da oskudijeva na ovoj utjehi, koja mu daje život i snagu u tegotnom radu. Svi dobrotvori, koji daruju za

prenosni oltar

dionici su svih sv. Misâ, koje misijonar čita na njemu.

Misijonar (benediktinac) sa prenosnim oltarom na misijskom putovanju.

»NEMAMO NIJEDAN ŠTIPENDIJ ZA SV. MISE!«

piše jedan misijonar, a tako se tuže i mnogi drugi. Tko želi, da misijonar na njegovu nakanu čita sv. Misu, neka dobrostivo pošalje svoj prinos Družbi Sv. Petra Klavera u Zagrebu. Obično se daje za sv. Misu u Africi 30 Din.

Tko?

Saopćuje misijonarka Dragocjene Krvi, Marianhill.

Neki je crnac radio od svoga djetinjstva na farmi jednoga Bijelca. Već kao mali dječak pasao je goveda. Čuo je već doduše o »Majkama rimskim« (Sestrama misijonarkama) ali nije za njih mario.

On oboli. Nijedan vračar ne može da mu pomogne. Sad zamoli bolesnik: Pozovite mi »Majke rimske«, one mi jedine mogu pomoći. Poslaše mu misijonara. »Oče, pomozi mi,« moljaše bolesnik, pokaži mi put do »Velikoga« i pokrsti me! On bude poučen kako se najbolje moglo — i pokršten. Sad bijaše presretan i pripravan umrijeti. Naskoro ga uhvati duboki san i već mišljahu, da je umro, ali on se probudi, pozove ženu i djecu i reče: »Sad idem... Bog me zove. Vidio sam svoje mjesto. Tako je lijepo i svijetlo tamo, kamo idem. Slušajte, što vam kažem: Ti, ženo, prodaj koze što ih još imamo. Obuci sebe i djecu i pođi u crkvu rimskih Majka, koje će vam pokazati pravi put do »Velikoga«. Onda klone i umre lijepo i mirno. Dobra žena učini, kako joj je rekao umirući muž i odonda dolazi s djecom u crkvu.

Tko je doista spasio ovu dušu u zadnjem času? Zacijelo koja tiha sakrivena duša. Vidjela sam već mnogo kršćanskih crnaca umrijeti i čudnovato je, kako svi umiru mirno i lijepo, pouzdano u Boga. — Nedavno sam njegovala mladu ženu. Ona primi svete sakramente i tad htjedoh s njome moliti za njeno ozdravljenje. Ona reče: »Ne, Sestro, ja hoću umrijeti, neću da ozdravim. Znam ako ozdravim, da bi opet sagriješila, radije ću umrijeti.«

Mislim da tajne žrtve duša tamo u domovini pribavljaju dragim crncima ove milosti...

Molitva za siromašne pogane jest sveta dužnost. Molimo i žrtvujmo za spas neumrlih duša!

Biser.

Gle modre morske valove
na sunašcu kad sjaju . . .
O kako divnu, čarobnu
nam oni sliku daju . . .

Al' eto, začas nestaje
te igre, toga čara —
ljepota sjajnih valova
u ništa se pretvara . . .

A tamo u dubini, gle,
prekrasni biser bijeli
u neuglednoj školjci on
provodi život cijeli . . .

Dok valovi se ljeskaju
il oluja dok traje,
on zaštićen od pogibli
za sve to i ne haje . . .

I duša tiha, odana
u volju Božju svetu
ne mari za sav svijeta čar
nit preziri je smetu.

U miru svome ostaje,
tà Gospod joj je nada . . .
sa zlobe svijeta ovoga
ne može da postrada.

O kako li će biser taj
u nebu divno sjati,
kad Božansko ga Sunašce
obasja i pozlati . . .

U vječnome će blaženstvu
uživat duša Boga,
za koga je žrtvovala
sve patnje žića svoga . . .

S. Amanda, benediktinka,
misijonarka u zemlji Zulu, Afrika.

Često me podiđe neodoljiva želja, da propuťujem sve evropske akademije, pa da iz svih sila doviknem onima, koji imaju više znanosti nego ljubavi: »O koliko će duša pasti u vječni ponor — vašom krivnjom!«

(Sv. Franjo Ksaver.)

Neprocjenjivo blago milosti daje nam

»Misni savez za Afriku«,

kanonski ustanovljen od kardinala Respighia, generalnog vikara Pija X.

Svaki član toga saveza postaje dionikom 300 sv. Misa, koje se čitaju godišnje za sve članove žive i pokojne. Upisnina daje se jednom zauvijek (5 Din po osobi). Ime i prezime članova izvolite poslati na adresu:

Družba sv. Petra Klavera, Zagreb, Draškovićeva 12.

Kod crnačkog ukopa.

Jedna crnčica pripovijedala je svojoj Sestri učiteljici o poganskom ukopu u Mafetengu: »Pred nekoliko dana pokopan je u našem selu stari poganin. Mi smo kao susjedi bili pozvani k mrtvacu. Sakupilo se mnogo svijeta, osobito ženâ. Nekoliko muževa pomoglo je spremiti tijelo za ukop. Nakon nekih poganskih obreda uzme jedan čovjek nož i prereže njime žile na zglobovima ruku i nogu, da se dadu saviti. Sada ponesoše mrtvaca do groba i polože ga u grob tako da sjedi. Licem treba da je okrenut k istoku. Vele da je naša domovina na istoku, pa zato pokapaju čovjeka tako, da može odmah ustati i unići u nebo...

U grob položiše zdjelu punu raznog sjemena, da može pokojnik na drugom svijetu sijati i ne mora gladovati, a za preostale na zemlji neka izmoli bogatu žetvu. U znak žalosti saviše rođaci travu oko glave. Siročad pokojnikova mora na glavi nositi nojevo jaje. (To za crnce nije nemoguća vještina, jer su od mladosti vikli nositi na glavi razne stvari kao n. pr. staklenke).

Mjesec dana iza ukopa drže se »karmine«. Zakolju vola i vare pivo. Sada tek smiju se upotrebljavati pokojnikovi lonci. Taj dan ih operu i namažu alojem. Tom se zgodom postavlja nadgrobni kamen, isklesan iz pećine. Odličniji i bogatiji urežu i ime i dob pokojnika. Tko ne bi stavio spomenik, duh će ga kazniti bolestima.

Haljine »plaču« za pokojnikom. Ne smije ih se nositi ljeti, jer će se otvoriti zemlja, a mraz i tuča uništit će žetvu.

Čitava rodbina mora se ošišati. U tom praznovjerju ustraju pače i kršćani, i nerijetko se dogodi, da koje dijete moli da smije izostati iz škole, jer mu je umro ujak ili tetka, pa se mora ošišati, jer će inače duševno oboljeti.

Molimo da svijetlo prave vjere sve više prodre u te narode te rasprši tmine poganstva.

Pokop u Njinikomu.

A kako umiru kršćanski crnci?

Lijepo nam to ukratko opisuje vlč. O. Anđelko Fiocca, od Sinova presv. Srca, misijonar u Ekvator. Nilu.

Nema tu straha od zadnje pomasti! Ne! Naši bolesnici sami mole, da im se podijeli taj sakramenat i primaju ga živom vjerom, onom vjerom, koja im tako često povrati i tjelesno zdravlje.

Kojim mirom i odanošću umiru naši kršćani!... Ne sjećam se nijednog slučaja, da se umirući boji smrti. Na moje pitanje: Ako li te Gospod zovne, hoćeš li rado umrijeti?« — »Ah lok pe, man tic pa Rubanga« — dobijem obično odgovor: T. j. »Ah, što je meni do toga? To je Božja stvar!« Ili kažu: »Ne bojim se Oče, ja sam kršćanin, dijete Božje!...«

Siromašni bolesnici leže na goloj zemlji bez jastuka; tek katkada nađe se mali drveni tronožac, na koji podignu glavu bolesnika. Nikakva olakšanja nemaju u bolima, ali — oni se ne tuže.

»Trpiš li mnogo jadniče?! Žrtvuj sve dragome Bogu u zadovoljštinu za svoje grijehe. Misli na Isusa, koji je za nas umro.«

Više ne treba da kažem. Oni tiho povlađuju. Žale samo što ih pater ostavlja, jer mora dalje.

Mirno, puni pouzdanja gledaju naši kršćani smrti u oči okrijepljeni Božanskom utjehom sv. Popudbine. Držim, da s dva razloga tako spokojno umiru: Bijedan život, koji ovdje na zemlji provode i prije svega živa vjera u beskrajnu dobrotu Oca nebeskoga koji ih ljubi, pa će ih primiti u vječno blaženstvo.

Iz salezijanskih misija na Madagaskaru.

Vlč. Otac salezijanac iz misije Faratsiho piše Družbi sv. Petra Klavera:

Koliko mi je radosti pribavila Vaša pošiljka, može se lako shvatiti. Gledajući divnu pokaznicu (monstrancu) neprestano zahvaljujem velikodušnoj dobrotvorci. Prvi puta bit će svečano izložena kod blagoslova prigodom godišnjih duhovnih vježbi naših katehista i katoličke mladeži. Alaj će se diviti moji Malgaši!...

Postojano molim Vašu svetu Utemeljiteljicu, da potakne plemenite duše, koje žele proširiti kraljevstvo Božje u Africi, da mi priteknu u pomoć kojim milodarom.

Unaprijed najljepše hvalim, moleći drage dobrotvore, da uprave svoje darove na adresu: Družba sv. Petra Klavera, koja je utočište svih afričkih misijonara.

»Od srca rado...« vele mnogi — »dali bismo za misije, ali — mnogo nemam, a malo se ne isplati ni slati...«

Kod Družbe sv. Petra Klavera može se dobiti letak za misno ruho. Naslov mu je »Ugodni maleni rad za pobožne duše«. Na njemu je nacrtana kazula (misnica) puna sitnih cvjetića. Svaki darovatelj koji poklanja darak za misno ruho u Africi, — probode iglicom cvjetić i tako je za kratko vrijeme »sašivena« misnica za afričkog misijonara. — Hajde na posao za drage misije!

Pomrčine: Potpuna pomrčina mjeseca 8. siječnja 1936. vidljiva je i u Evropi.

Potpuna pomrčina sunca 19. lipnja vidi se u drugim krajevima — kod nas u Evropi vidi se tek djelomična pomrčina.

Iščeznula crna mladenka.

Velike borbe treba da prođu afričke djevojke, da izbjegnu poganskoj ženidbi. Navodimo ovdje samo jedan primjer iz pisma Sestre Ivane, redovnice sv. Josipa, misijonarke u Kunene.

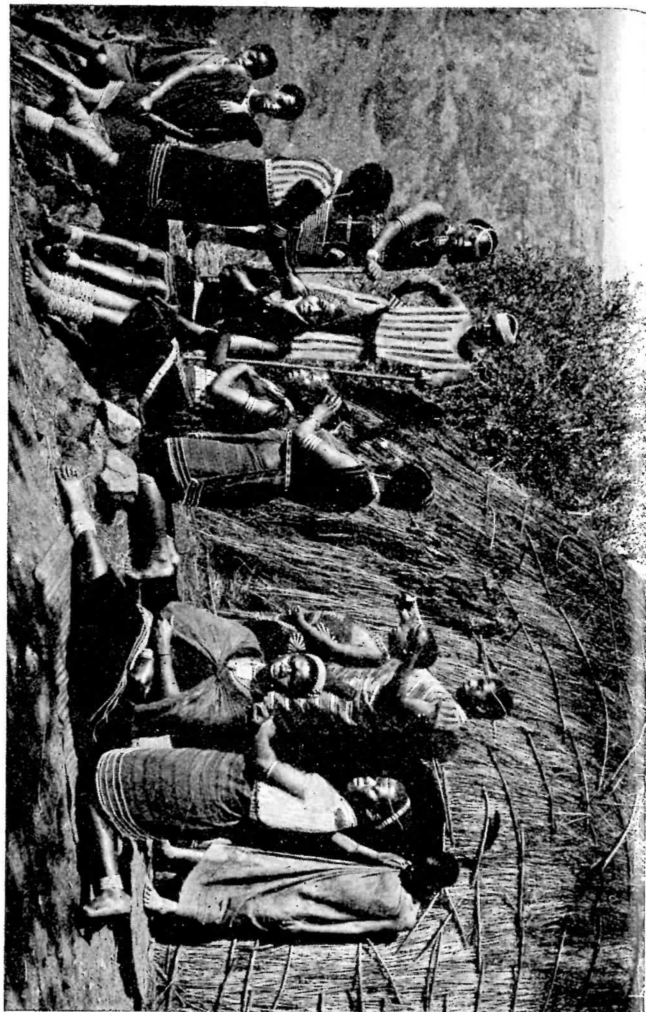
»Veliko i spasonosno djelo čine naši dobrotvori svojim darovima »za kršćanska ognjišta« u Africi. Vaša četiri kovčega, puna odjeće za naše djevojke izbaviše nas iz nemale neprilike. Odrasle su, pa znadu cijeniti dobročinstvo.

Prošle subote navečer došla nam je jedna kršćanska djevojka od kojih 15 godina. Bila je sva zaduhana. Došla je iz nekoga dalekog sela. Protiv volje roditelja pohađala je pouku u vjeronauku i primala sv. sakramente. Svake mlade nedjelje digla bi se u ranu zoru, da uzmogne stići na misiju, gdje je prisustvovala sv. Misi, kod koje se i pričestila. — Konačno primjetiše to roditelji. Otada imala je da podnosi razne psovke, prijetnje i pogrde. Zabraniše dobroj Kati da dolazi k Sestrama.

Jednog dana opazi Kata, kako pripravljaju kolibicu, obloženu rogožinom, za mladu djevojku, koja će se doskora vjenčati. Mladenka, naime, ne smije od tog časa više stati nogom na zemlju. Nose je na ramenima i svakog jutra namažu nekom crvenom rastopinom.

U strahu, da se djevojka ne dosjeti jadu, pozovu je roditelji neka se obuče u svoje najljepše odijelo, i ukrasi najljepšim nakitom, pa neka pođe s jednom svojom prijateljicom na šetnju. Za to bi vrijeme roditelji sasvim slobodno mogli razgovarati i obaviti trgovinu s proscem, koji je tražio njihovu kćer. Primili bi darove, veselili se, pili i blagovali.

Naša se Kata pretvara, kao da pristaje, no uistinu je mnogo razmišljala o tome, što joj se sprema. Načinila si je osnovu i pošla na šetnju. Putem reče svojoj drugarici: »Pričekaj me ovdje časak. Nešto sam zaboravila.«

Iz plemena Bondo: Prije vjenčanja.

Potrčala je prema obali i nije se više povratila... Od obale trčala je ko bez daha sve do misije na rubu morske obale. Tako nam je, evo, dotrčala posve klonula. Primile smo je vrlo srdačno. Za nekoliko časaka okružile je Sestre i djevojke. Ona se oporavljala od straha.

Slijedeće noći pođoše u potragu za mladenkom. U 4 sata ujutro bila je pred našim vratima cijela obitelj. Plaču i nariču. Zahtijevaju da se Katarina povrati u selo. Pozvasmo Katarinu. Ona izjavi, da nikad neće ostaviti misijsku postaju. Kad je to čula njena majka, baci se na zemlju i počne se valjati poput crva. Otac prokune svoju kćer, veleći: »Ne živjela dulje od tri dana!!...« Zatim pođe najglasovitijem fetišaru u Kongu. Pograbi ga za gušu i reče: »Imaš li vlast? Da ili ne? Ja neću izaći odavle, dok ne učiniš, da mi vrate kćerku...«

U svome bijesu i uvjeren u moć čarobnjaka zamišljao si jadnik, da je ovome već poznata povijest njegove kćeri.

Katin je otac proklinjao, čarobnjak »čarao« ali sve uzalud. Katarina živjela je sretno i zadovoljno na misijskoj postaji, gdje je srdačno molila za obraćenje svojih roditelja.

O AFRIČKIM KAPELICAMA.

Misijonar iz Družbe sv. Josipa (Mill-Hill) piše iz Basenga:

Misijska kapelica sv. Rafaela.

Već više mjeseci bavio sam se mišlju da podignem čvrstu kapelicu u jednoj od najvažnijih naših vanjskih misijskih postaja t. j. u Kumbi, gdje imamo do 800 kršćana. Stara crkva od rogožine vrlo je trošna pa smo je morali nadomjestiti novom. — Kako li je dobar dragi Bog!... Pomislite kako mi je bilo, kad sam od našeg apostolskog prefekta, Msgra Rogana nenadano primio list, u kojem mi javlja, da mu je neka dobrotvorka iz Amerike uručila svotu za izgradnju jedne kapelice. Uvjete sam lako mogao prihvatiti, jer nisu nadmašivali mojih sila. Morat ću 1. da pošaljem dvije fotografske snimke od ove kapelice, kada jednom bude gotova. 2. Kapelica neka je posvećena presv. Srcu Isusovom. Uz ove bila su još druga dva tri uvjeta, koje sam, najzahvalnije prihvatio. Koja radost zavladala je sad među našim kršćanima u Kumbi! I ja sam bio vrlo sretan i radostan. Eto baš u pravi čas! To je doista lijepi dar za misijonara: pristojna kapelica, koja će biti dulje vijeka. U svim našim selima (ima ih više od 125) sve su kapelice samo od rogožine te izgledaju vrlo jadne i kratko traju. One su misijonaru stalna briga, a ni dragom Bogu nisu na veliku čast. Jadne i razvaljene crkve! Skoro svake godine moraju naši kršćani graditi novu crkvu, jer crkva od rogožine ne traje dulje.

Ima još i drugih raznih uzroka: n. pr. manjak na radnoj sili (vlada često gradi razne zgrade, koje narod mora badava izgraditi), manjak na materijalu, suša i t. d. Tako se, eto, događa, da često puta čovjek nalazi razrušene crkve po našim misijskim postajama. To je, dakako, velika nevolja, jer se time umanjuje ono poštovanje prema kršćanima, što bi ga inače imali od strane pogana i protestanata, koji ovuda prolaze. Ovakove »kuće Božje«, kako to nazivamo naše crkve, jesu kadšto tek prava nevolja. Kada bi ih samo mogli nadomjestiti onakovim kapelicama, kakova je kapelica na čast presv. Srcu Isusovom u Kumbi! Trebalo bi to činiti sa barem 75 kapelica, pa čak i sa 125. Ne bi morale sve da budu velike. Svakako da bi i urođenici nešto doprinijeli, no naš je narod vrlo bijedan.

O da bi mi dragi Bog poslao više ovako praktičnih darova za manje ili veće kapelice, koje bi sve služile na veću slavu Božju.

»Zlatne i srebrne kapljice za ciborij M. T. Ledóchowske.

Od raznih zlatnih i srebrnih komadića, što je darovano za ciborij, saliveni su već zlatni kaleži za Afriku.

Preporučamo se i nadalje svima onima, koji nježno ljube svoga Božanskog Spasitelja, a posjeduju možda koju makar raskidanu stvarcu (zlatan ili srebrni prsten, lančić, naušnicu i t. d.) neka to žrtvuju za ovu svetu svrhu: za ciborij koje siromašne afričke crkvice.

Unaprijed kliče od srca: »Bog platio!« — zahvalna

Družba sv. Petra Klavera u Zagrebu.

I crnački narod štuje i ljubi Božansko Srce Isusovo.

O proslavi prvog petka u šumskome seocu Kameruna.

piše Družbi sv. P. Klavera vlč. O. Petar Pichon iz Družbe Otaca Duha Sv.

Mvanda je maleno seoce, u kojem živi tek 40 kršćana. Nikad još nijesam ovdje čitao sv. Mise. Poganski poglavica prepustio mi skromnu ali čistu, okrečenu zemljanu kolibicu. U znak utvrđenog prijateljstva dao je zaklati jedno jare. Prisustvovao je čestiti poglavica i mojoj propovijedi u kolibi, pa me često prekinuo doviknuvši svojim ljudima: »Jeste li čuli?...«

Mnogi kršćani došli su na ispovijed već u predvečerje. Ujutro prijavilo se oko 400 pričesnika. Kršćani su načinili oltar pod vedrim nebom. Ukrasili ga palminim lišćem, cvijećem i vijencima. Katehiste su pazili na red. U prvome redu stajala su djeca, zatim odrasli. Djeca su zanosno pjevala svete pjesme. Bilo je ljudi iz mnogih okolnih selâ. Poslije sv. Mise opkoliše dobri kršćani misijonara te ga zapitaše: »Oče, zašto ne dolaziš više k nama?«

Ne mogu ni ovajput da se dulje zadržim, jer me već kod kuće čekaju skupine kršćana, koji žele da se prije Duhova ispovijede. Naš je Kamerun kraj brojnih ispovijedi i Pričesti. Kad ćemo samo imati dovoljno svećenika za ovaj obilni, blagoslovljeni rad?

Drugi misijonar piše iz misijske postaje Ganda u zap. Africi:

O prvome petku pohodim vazda neke od mojih 95 škola. Svaki puta nađem tamo lijepi broj kršćana, koji vrše pobožnost 9 prvih petaka. Mnogi su već i drugiput započeli, što je lijepo i hvalevrijedno, jer naša su sela jako udaljena. Školska kapelica bijaše premalena, da ih sve primi. Zato smo sv. uru u predvečerje kao i sv. Misu na sam dan održali pod vedrim nebom. Svi su bili oduševljeni i duhom sabrani. Hvalimo Bogu za ovu milost i utjehu, što je imamo u ovome kraju, koji je prije 6 godina bio još sasvim poganski...

Našu zahvalnost sjedinimo sa srdačnom molitvom Svevišnjemu, da svjetlost sv. evanđelja zasja svima dušama te da ih sve uzmognemo privesti u luku vječnog spasenja.

Obećajem ti u prekomjernom milosrđu Srca Mojega, da će njegova svemoguća ljubav, svima onima, koji se na devet prvih petaka uzastopce pričeste, podijeliti milost skrušene smrti; ne će umrijeti u Mojoj nemilosti niti bez svetih sakramenata, jer će im se Moje Božansko Srce u tom času ukazati sigurnim utočištem.

(Isus sv. Mar. Margareti Alakok)

Jadna crnačka dječica.

Piše vlč. O. Stiegler, lionski misijonar, Ihiala, Nigeria.

»Primili smo Vaše drage darove. Mislim da je suvišno uvjeravati Vas, da su nam došli u najbolji čas. Kako li će sretni i ponosni biti sada naši mališani! Ta bijedna dječica, koja su prema poganskom naziranju bića bez prava, dobit će sada topla odijela: suknjice, hlače, kapice. Vašu će kršćansku dobrotu oćutjeti kojih 20 do 30 mališana. Naša sveta misijonarska dužnost nalaže nam, da ovoj dječici toplo preporučimo, da se često i iskreno mole za svoje dobrotvore u našoj dragoj domovini.

Jadna ova crnčad spadaju zaista među najjadnija bića na svijetu. Prema poganskom naziranju nemaju

Troje crne siročadi u jedan dan...

prava na život blizanci kao ni sakata djeca. U poganskom svijetu takovi stvorovi znače sramotu svoje obitelji. Kad bi se to naziranje moglo promijeniti pa da barem mjesečno tri do četiri para blizanaca nama predaju, to još ne bi značilo, da bi svim ovim jadnicima mogli pružiti pomoć i spas. Mi bi bili pripravni, računajući naročito na vašu požrtvovnu pomoć, da s v i m a ovim bijednicima pružimo potrebnu njegu. Doklegod kršćanstvo ne prožme cijelo poganstvo, još će mnogo ove jadne djece čamiti u divljim gustim prašumama, gdje će bijedno umirati, a da pravo nisu ni spoznali toplo okrilje dobre majčice, da nisu preporođeni i kršteni svetom vodom spasenja, po kojoj dolaze do vječnoga blaženstva. Mnogi i mnogi od ovih jadnih mališana podnijeli su prije svoga dolaska k nama toliko muka i nevolja, da su uskoro poslije svog dolaska umrli. Tako se onda lako može razumjeti, zašto nam je od desetero djece moguće spasiti tek jedno. I zadnji par mojih malih blizanaca, što sam ih nedavno pokrstio, već je uvećao broj sretnih nebeskih stanovnika. U nebu mole za one, koji su im pomogli iz čiste kršćanske ljubavi.

Kod gubavaca u Ndani. (Istočna Afrika).

Pođimo od misijske postaje cestom u pravcu prema zapadu. Sunce žarko pali, drveća ima malo, a kuće tek dvije tri. Grmlje i nekoja polja čine svu promjenu. Susrećemo po nekog Crnca s teretom, a tu i tamo školsku djecu i bolesnike; svi idu prema misijskoj postaji.

Pošto smo tako putovali oko ¾ sata, ugledamo, kako iza velikih stabljika prosa izviruju slamnati krovovi nekih kućica. To su kolibe gubavaca. Što smo im se više približavali, to smo ih sve više vidjeli. Bilo ih je preko 50. Nad ovim kolibama diže se maleni toranj njihove kapelice, a vide se također lijepo i tri veće kuće, koje su izgrađene od pečenih opeka. Dvije od ovih kuća imaju svaka po 8 soba, u kojima prebivaju oni gubavci, koji zahtijevaju najveću pomoć, dok je treća kuća skladište.

Baš kad smo došli do ovog mjesta, zazvonilo je zvonce, koje je i staro i mlado pozivalo u bolnicu. Jedva je možemo nazvati bolnicom. To je samo obična velika kuća od naboja, u kojoj se nalaze četiri prostorije: dvije za liječenje i dvije za previjanje bolesnika. Vinko, urođenički nadglednik i skrbnik bolesnika, već je sve pripravio, što je od potrebe za liječenje. Igle i štrcaljke su sterilizirane i pripravljeni povoji, lijekovi i aparati za injekcije sa skuhanim rastopinama. Dva puta tjedno davaju se velika uštrcavanja. To je dan velike utjehe i mira za sve jadnike. U druge se dane samo izmjenjuju povoji i daju razni lijekovi.

U to vrijeme dolazili su bolesnici. Imade ih 137 muškaraca, 69 žena i 14 djece. Broj im se mijenja, jer se mnogi među njima, naročito manje zaraženi, često puta vraćaju svojim obiteljima .

Pogledajmo ih pobliže! Na prvi pogled upadaju nam u oči dva bogalja, koji se jedva pomiču po zemlji. Imaju doduše cipele, ali se u njima nalaze tek »badrljice« od nogu. Jedva da imaju još neko korijenje i žilice od nogu, dok im je gornje tijelo dobro uščuvano i lijepo razvijeno. Neki se podupiru štapovima. Među ostalima nalaze se po nekoji ljudi jakoga snažnoga rasta tako, da čovjek dobiva dojam, da su to posve zdravi ljudi. Njih 150 nalazi se u najljepšim godinama. Dajmo si pokazati ruke i noge ovih bijednih bolesnika, što ih oni tako vješto znaju prikriti! Vidjet ćemo, da između ovih 220

Dom gubavaca.

bolesnika imade samo njih 65, koji još imaju zdrave prste na nogama i rukama. Ta strašna bolest izjeda im i oduzimlje najprije prste, te ovako postanu prerano bespomoćni bogalji.

Najgore su iznakaženi oni, koji imaju gubu u kostima. Imade ih oko 90. Na takovima se guba najprije ukazuje na licu i to na nosu i ušima. Poslije toga prijeđe bolest na ruke i noge. Može se nabrojati 2—300 kostiju, koje se raspadaju i vrlo su zarazne. Ove jadnike u prvom redu ostavljaju i napuštaju njihovi bližnji t. j.

njihove obitelji. Ako se ne liječe, to ih neminovno pokosi smrt u roku od 5—6 godina. Imade oko 100 bolesnika, koji boluju od gube na živčevlju. Ovi su nešto manje nakazni. Na onim mjestima, gdje osjećaju bolove, otpadne koža — pa se doskora cijelo tijelo ospe malim i velikim mrljama. Njihova bolest može da traje i do 20 godina. I upravo njihovi se prsti na rukama i nogama prerano iznakaze uslijed obamrlih živaca, što u početku jako boli, a poslije ovlada potpuno mrtvilo.

Od ostalih 30 imade ih 24, koji se nalaze na putu ozdravljenja t. j. još se ukazuju mali znaci gube, koja i poslije nekoliko godina može opet da iskrsne. Kosti su im postale ravne i mrlje se dalje ne šire. Ostala šestorica su ozdravili i čekaju s velikom radosti, da ih otpuste iz bolnice. Pođimo natrag u bolnicu. Ljudi se skupljaju oko Vinka, koji im daje injekcije, a žene se sastaju u pokrajnoj prostoriji, gdje se nalazi jedna časna Sestra. U ovoj teškoj i požrtvovnoj majčinskoj ljubavi jedna je drugoj na pomoć. Tako to ide dosta brzo, samo nam mališani zadaju nešto više posla i brige.

Uštrcavamo u mišice Hydnocreol ili Allepol. To su preparati Chaulmoongraoelsa koji se dobivaju iz oraha nekog istoimenog indijskog drveta. Koji imaju velike rane, primaju čitavu seriju Mercurchromin — injekcija, koje se uštrcavaju u vene. Uslijed ovih injekcija zacijeljuju i rane prilično brzo.

Poslije prvih mjera liječenja, prelazi se na liječenje samih rana. Ispire se nos i dijele se razni lijekovi. Većina gubavih moraju se podložiti naročitoj njezi (Haken i Framoesikur) prije nego počnemo s liječenjem same gube. Posjetili smo zatim još i teško bolesne u njihovim kolibama. Imade ih obično samo nekolicina, ali za vrijeme dosadnih i jakih kiša znade ih biti i više. Tu im se opet ukazuju rane, vrlo često nastupi gnojenje zglobova, a malarija i upala pluća znade ove nemoćne i slabe bolesnike ubrzo uništiti.

Kolika li je razlika između onih, koji se liječe od gube i onih, koji se ne liječe? Koji se ne liječe imaju grubu suhu kožu. Mrlje, kvrge i rane šire se nesmiljeno. O kako bespomoćno, umorno i neveselo leže na zemlji ovi nesretnici u svojoj kasnijoj bolesti pred svojim kolibama.

Sasvim drukčiji su, kad im se dnevno ukazuje njega! Koža postaje opet svijetla, nastale mrlje postaju glatke i ne šire se dalje. U svojoj kasnijoj bolesti, što znade i godinama trajati, vazda ih njegujemo s ljubavlju. Naši su gubavci veseli i obrađuju svoja malena polja, koliko im to samo dozvoljavaju nihove slabe sile. Od jutra do mraka posvećuje im se velika pažnja tako, da se i najgori bušmanski Crnac polako privikava redu i lijepom vladanju. Od vremena do vremena pije se pivo i udara u bubanj. Kadšto im se opet daju lijepi savjeti.

Jedan ih učitelj poučava u nauci vjere, a jednom nedjeljno imaju i sv. Misu. Jedva da i jedan umire bez sv. krštenja za kojim iskreno žude.

Spremamo se za povratak. Još se jednom čuje glasno: »Mama, mama, molim donesi nam duhana i riže; proso i manijok su tako žilavi i tvrdi!« Tik pred samim izlazom, sakrila su se još dvojica. Jedan pokazuje svoje rane i moli za cipele. Ima, jadnik, samo polovicu od nogu. Drugi moli za pokrivač. Nisu se usudili zaprositi ovako velike stvari u prisutnosti ostalih.

Usrdno prosim naše drage čitatelje, da nam pomognu svojim toplim molitvama i plemenitim darovima. Milodari bivaju sve rjeđi, a i vlada nam je mnogo snizila pripomoć. Tako smo još više prepušteni srcima plemenitih dobrotvora.

Sjetimo se kojim milodarom
i jadnih afričkih gubavaca!

Marija Terezija Ledóchowska.

Marija Terezija Ledóchowska potječe od stare i slavne poljske plemićke obitelji. Rođena je 29. travnja 1863. Već u djetinjstvu pokazivala je vanrednu nadarenost. Zanimala ju je znanost i lijepa umjetnost. U svome dječjem dnevniku zapisala je kao 9-godišnja djevojčica: »Trpjeti, mnogo trpjeti!« To je kasnije u misijskom životu nadopunila uzevši kao geslo života: »Trpjeti i raditi!« U mladosti teško oboli od kozica. Njegovala ju je njezina dobra sestra Julija i jedna redovnica. Ove su pobožne duše vodile duhovne razgovore. Jednoga dana klikne mlada bolesnica: »I ja hoću da učinim nešto veliko za Boga«!... Marija Terezija se za bolesti mnogo promijenila. Postala je mnogo bolja. Prije je snivala u mašti, kako će sjati i isticati se svojim bogatim duševnim darovima, sada ju sve više privlačile duhovne stvari. Smrt očeva i odluka brata Vladimira da pođe u redovnike (isusovce) ostavi u njenoj duši neizbrisivi spomen.

Kako su neki članovi obitelji Ledóchowski imale počasno mjesto na austrijskom dvoru, željela je obitelj, da i grofinja Marija Terezija postane »dvorskom gospođom«. Na dvoru je ona ubrzo svima omiljela, sve joj se divilo. No njezina duša osjećala je u tom zemaljskom sjaju neku prazninu...

Nadvojvotkinja piše ovako o dvorskoj gospođi Mariji Tereziji Ledóchowskoj: »Grofica je bila uzor u vršenju svojih dužnosti. Bila je vrlo pobožna; živjela je od vjere. Život je njezin bio uzoran... Bila je oprezna, razborita, čedna, ljubezna.

Providnost Božja posla joj drugu životnu zadaću. Ona je imala da postane duhovna majka velike misijske obitelji, zato joj je dobro došao pogled, koji će obuhvatiti svijet, a tomu je poslužio život na dvoru.

Osobito se dojmilo plemenite duše njezine pohod siromašnih misijonarkâ, koje su molile milostinju. Jedna od njih bijaše prije grofica. Taj primjer rasplamsa u njoj iskru apostolskog duha, te i ona zaželi da živi sličnim životom. No Providnost Božja odredila je drukčije. Trebalo je, da ona postane temeljnim kamenom

Marija Terezija Ledóchowska u cvijetu mladosti.

nove duhovne obitelji, koja je imala da teži za ciljem, tada još nepoznatim sv. Crkvi.

U to vrijeme pokrenuo je kardinal Lavigerie (Lavižeri) »križarsku vojnu« za Afriku. Kao primas Afrike

imao je zgode da vidi strahote ropstva i poganstva. Dopuštenjem sv. Oca Leona XIII. proputova kardinal evropskim zemljama, budeći zanosnim riječima samilost slušalaca za nesretne crnačke narode. Čitajući jedno takovo predavanje namijenjeno katoličkim ženama, taknuše groficu napose ove riječi: »Koja je dobila dar pisanja, neka ga stavi u službu ove stvari; svetije od ove ne možete naći...«

Marija Terezija osjeti, da je to pisano za nju. Njezino pero bit će posvećeno službi misija...

Kako je sada razvila svoj veliki rad ne možemo opisati u ovome malom kalendaru. Bit će to tiskano u posebnom izdanju velikog životopisa.

Godine 1922. sveto je preminula ta »Majka Afrike« — utemeljiteljica Družbe sv. Petra Klavera. Njezina pomoćna misijska Družba sve više cvate i dozrijeva plodove za dobro svih katoličkih misija Afrike, a časna utemeljiteljica pomaže s neba i svojim duhovnim kćerima i afričkim misijonarima i ostalim plemenitim dušama, koje traže njezinu pomoć i zagovor. Mnoge zahvalnice uslišanih osoba svjedoče, kako je moćan zagovor ove »dvorske gospođe« Kralja vječnoga, prve pomoćne misijonarke za Afriku. Glasilo »Jeka iz Afrike«, misijski mjesečnik, donosi svaki mjesec nova uslišenja zagovorom službenice Božje Mar. T. Ledóchowske. Sada, kad je njezina duša kod Boga, hoće Gospod da ispuni obećanje dano onima, koji se u nesebičnoj ljubavi žrtvuju za bližnje: »Tada ćeš ti zazivati, a Gospod će odgovoriti«.

Jedan svećenik piše:

»Uslišana mi je molitva po Vašoj časnoj utemeljiteljici. Molio sam je za novčanu pomoć, koju sam odmah primio... Ona nas ne zaboravlja, kad se mi potrudimo da učinimo nešto za misije.«

V. R., svećenik.

Neki starac bio već 50 god. otuđen od crkve te nije imao snage da se pomiri s dragim Bogom. S velikim pouzdanjem započesmo devetnicu za njega. Njegovu sliku položismo na grob M. T. Ledóchowske. Već prvi dan devetnice pomiri se starac s Bogom. *B. F.*

»Veliko je pouzdanje naših kršćana u M. T. Ledóchowsku. Kako nije bilo kiše, kukuruz se već gotovo posušio. U nedjelju molili su kršćani Dobrotvorku misijâ (M. Tereziju Ledóchowsku) neka im pomogne. Još iste noći palo je mnogo kiše. Sad se ne bojimo gladi, samo ako skakavci izostanu. I u toj nevolji već smo se njoj utekli te smo ove godine prilično od njih pošteđeni.«

O. Josip U., misijonar u Africi.

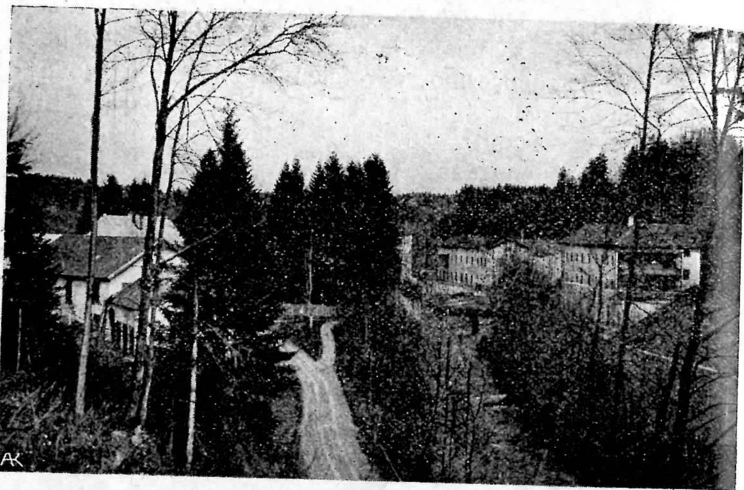
Djelo afričke štampe

jest posljednja ustanova službenice Božje Marije Terezije Ledóchowske. Članice Družbe sv. Petra Klavera, koju je ova plemenita grofica osnovala prije 40 god. — t. zv. »pomoćne misijonarke za Afriku« tiskaju vjerske knjige za crnačke katekumene i novokršćane. One posvećuju svoje radne sile, a vjerni prijatelji misija potpomažu to djelo svojim novčanim prinosima. Preko 1 milijun vjerskih knjiga na raznim crnačkim jezicima otpremila je već Družba sv. Petra Klavera u Afriku.

Članom »djela afričke štampe« postaje svatko, tko godišnje daruje 15 Din. u ime članarine.

»Hvala Vam za vjerske knjige na jeziku shisumbva. Primili smo ih u najljepšem redu. Mnogo Vam hvale i novokrštenici. Vrlo se raduju knjigama, jer će po njima bolje upoznati našu svetu vjeru. Ta je knjiga naš »kućni katehista«, vele naši crnci. — Neka Svevišnji nagradi Vašu dobrotu!«

O. Martin, misijonar iz Družbe Bijelih Otaca, Tabora.

Zaselak »Majka Božje Providnosti«, gdje se nalazi tiskara Družbe sv. Petra Klavera za afričke vjerske knjige.

„Zvanje pomoćne misijonarke za Afriku".

Tu je knjižicu napisala utemeljiteljica Družbe sv. Petra Klavera, Marija Terezija Ledóchowska. Preuzvišena gg. biskupi preporučuju je našim plemenitim katoličkim djevojkama. Čujmo barem što veli o njoj naš Natpastir, preuzv. g. dr. A. Bauer:

»Družba sv. Petra Klavera jest kongregacija posebne vrste. Njoj je zadaća, da iz Evrope pomaže djelovanje onih, koji se brinu oko misija u Africi. Budući da je Klaverova Družba mlada ustanova, a imade tako uzvišeni cilj, potrebno je, da se okupi što više izabranih duša, koje bi stupivši u Družbu svojim radom pomogle Bogu tako milo djelovanje u Africi...

Knjižica je namijenjena djevojkama, koje ćute u sebi poziv za redovnički stalež, a nijesu još načistu, u koji ih red Gospod zove.

Knjižicu »Zvanje pomoćne misijonarke za Afriku« toplo preporučujemo. Dao Bog, da pod njezinim utjecajem i naš narod prinese svoje ponajbolje kćeri na oltar ove najčišće ljubavi za drugoga: za proširenje Kristova kraljevstva među poganskim crncima i za spas njihovih neumrlih dušâ.«

Neke misli iz knjižice »Zvanje...«:

»Već samo geslo Družbe kadro je, da usplamti srce, koje revnuje za duše:

»Najbožanstvenije od svega jest, sudjelovati u radu za spas neumrlih duša.«

Članica Družbe sv. Petra Klavera živi život žrtve., život pomoćne misijonarke za Afriku. Njezin život teče u radu daleko od onih za koje radi, daleko od zemlje koju ljubi, koju hoće predobiti za Krista.

Je li radi toga život pomoćne misijonarke bez radosti?

O ne! Radost je pravednika od Boga i u Bogu. Uvijek vedra čela, Bog će pomoći! Svijest, da se radi za Boga i za spas dušâ mora biti najbolja utjeha Bogu posvećene duše. Što je više za žrtvovati, to se bolje pristaje u Družbu. »Podaj sve i naći ćeš sve!«

Nagrada članice Družbe bit će izvanredno lijepa, dvostruka. Gospod će obilno naplatiti tegotan rad ovdje u civilizovanim zemljama a onda i čežnju za pravim apostolatom, čežnju za mučeništvom, i tako će članica primiti dvostruku krunu, kao da je radila ovdje i ondje.

Djelatnost u Družbi donosi sobom osobiti unutarnji mir. Ne radi za sebe, već za dragoga Boga, i to za njegove najviše interese — za spas neumrlih duša i ta svijest čini svaki posao, svaku žrtvu lakom, da milom.

Dođite i vidite, kako je sladak Gospodin!«...

Nigdje nije lakše nego u Družbi očuvati i siromaštvo i upravo to je za cjelokupnu Družbu kao i za pojedine članice zalog najslađeg mira. Ona radi stalno i uvijek za druge. Ona je vjerna službenica svih društava,

koja djeluju u Africi. Što ubere kao plod svoga rada, to razdijeli društvima, kojima hoće da bude majka hraniteljica. Stoga se ne treba bojati onih briga, koje bi mogle prouzročiti preveliko blagostanje Družbe.

Članica Družbe može se nadati nesamo spasenju svoje duše nego i da će svojim djelovanjem spasiti duše svoje drage rodbine. Zar bi Gospod mogao odbiti mile duše onoj, koja žrtvom same sebe predobiva za pravu vjeru ne jednu nego stotine duša?... Onoj, koja je svojim radom podupirala mnoge svećenike Gospodnje, djelitelje tajna Božjih u Africi.

Svaka redovnička osoba, koja živi vjerno po svojim propisima, umire mirno i blaženo. Tako i članica Družbe sv. Petra Klavera. Kako veliku utjehu pružit će joj pomisao na mnoge duše, kojima je svojim poniznim i skrivenim radom otvorila rajska vrata. Ne će li Marija u zadnjem času biti ljubezno uz onu, koja je pomogla da se dragocjena Krv Njezinoga Sina spasonosno iskoristi u Africi?...

Osobita je prednost Družbe, da su njezini radovi raznoliki — intelektualni (umni) i mehanički. Svako zvanje i sposobnost može se iskoristiti za misije.

Potanje o Družbi sv. Petra Klavera u knjižici »Zvanje pomoćne misijonarke za Afriku«, koja se naručuje kod spomenute Družbe (Zagreb, Draškovićeva 12). Cijena knjižice 5.— Din.

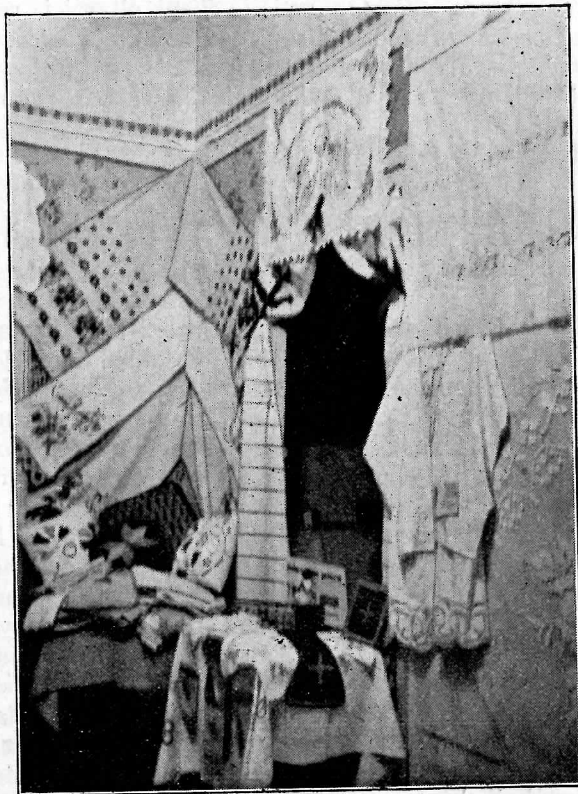
Molbe za primitak u Družbu šalju se na naslov: Grofica Marija Falknehayn, vrhovna upraviteljica Družbe sv. P. Klavera, Roma, (123), Via del'Olmata 16.

»Treba samo da pomislimo na sv. Petra Klavera, da se oduševimo i za djelo koje nosi njegovo ime. Kako je divan i uzvišen rad pomoćne »misijonarke sv. Petra Klavera«.

Nadbiskup iz Juž. Španije.

Mala misijska izložba.

Dne 7. XII. pr. g. uoči blagdana Bezgrešnog Začeća bila je otvorena misijska izložba u prostorijama Družbe

Sa misijske izložbe u Zagrebu.

sv. Petra Klavera. Izložbu je otvorio preuzv. g. nadbiskup koadjutor, Dr. Alojzije Stepinac. Preuzvišeni je pažljivo razgledao stvari, što su plemenite duše žrtvo-

vale za misije. Izložba je bila skromna, ali našlo se i lijepih predmeta. Tako n. pr. 3 zlatna kaleža i patena, saliveno od »zlatnih i srebrnih kapljica«, koje pokloniše dragi dobrotvori za ciborij M. T. Ledóchowske za siromašne crkvice u Africi; nadalje lijepi oltarnici, rokete, štola i plaštić za ciborij. Osim toga mnogo krunica, slika i kipova i sva sila opravica za crnčad.

Dao Bog da ovu čednu izložbu naskoro zamijeni obilnija!

Preporuča se za to cij. čitateljima:

Družba sv. Petra Klavera u Zagrebu, Draškovićeva ul. 12. prizemno desno.

I tamo!...

»Ah to sabiranje! Uvijek nešto! Nikad kraja...« čuje se često i iz ustiju dobrih katolika. Zacijelo se već i koji od naših cij. čitatelja katkada ozlovoljio na »vječito sabiranje i podupiranje«. Za utjehu svima navodimo ovdje izvadak iz govora jednoga pučkog govornika, preč. g. H. »Gospodo moja,« — rekao je govornik prigodom jednog sastanka —»Onaj, koji je rekao: Sve što ste učinili jednome od Moje najmanje braće, Meni ste učinili — On jošte živi... i riječi Njegove ne će proći. U dan plate sve će nam uzvratiti. Da, ništa ne će ostati zaboravljeno. Uslobođujem se dakle progovoriti nekoliko riječi, koje će nadam se, ublažiti onu staru tužaljku: »uvijek darivati i svagdje prisustvovati!«

Prigodom jedne svečanosti, koju je Napoleon na visini svoje moći i slave održao na Elizejskim poljanama kod Pariza, opazio je među vojnicima i jednoga starog ratnika, koji mu se činio poznatim. Da se uvjeri, da je to zaista onaj stari znanac, upita ga kratko po svome običaju o bitkama, u kojima je prisustvovao:

»Kod Arcole?« — »Jest bio sam!«

»Kod Rivolia?« — »I tamo!«

»Kod Marenga?« — »I tamo!«

»Kod Austerlica?« — »I tamo!«

Čuvši to stari vojskovođa bude nezadovoljan, što je takav jedan još uvijek »prosti vojnik« pa usklikne: »Bravo satniče!« i prikopča mu odlikovanje, križ počasne legije.

Koliko više vrijedi kod našega dobroga Boga, Gospodara vojskâ, da se svagdje sudjeluje, gdje treba nešto učiniti na veću slavu Njegovu. Zato: ne tužimo se što moramo i ovdje i ondje prisustvovati, već pristupimo gdje samo možemo.

»Veselog davaoca ljubi Bog«. »Dajte i dat će vam se!« Dobar katolik rado podupire svako plemenito djelo. Na velikoj svečanosti u dan plaće kad će nam svako dobro djelo biti nagrađeno, kad će vječni Sudac ne da se uvjeri nego da proslavi one, koji su Njemu za ljubav što učinili — upitati:

Kod Apostolstva molitve? — Bio sam upisan!

U Marijinoj kongregaciji? — I tamo!

U Bratovštini sv. Krunice? — I tamo!

U Društvu sv. Jeronima? — I tamo!

U Društvu za potporu siromašnih crkvi? —I tamo!

U Društvu sv. Vinka? — I tamo!

U Društvu sv. Ignacija? — I tamo!

U misijskom društvu? Član Družbe sv. Petra Klavera? — Jesam!

Onda će slavni borac Isusa Kralja primiti zvijezdu odlikovanja nebeske počasne legije.

ZA ČLANOVE DRUŽBE SV. PETRA KLAVERA:

1.	Članarina »Misnog saveza« (jednom zauvijek) .	Din 5.—
2.	a) Članarina promicatelja (godišnje)	Din 5.—
	b) Članarina promicatelja svećenika (godišnje) .	Din 10.—
3.	Članarina učesnika (godišnje)	Din 3.—
4.	Afrička štampa: a) redoviti član (godišnje) . .	Din 15.—
	b) podupirajući član (godišnje) .	Din 60.—

Što možemo činiti za misije?

Možemo u prvom redu: moliti za misije: da Gospod pošalje dobre misijonare u poganske zemlje te da tamo blagoslovno djeluju za spas dušâ — i da svijetlo Duha Sv. raspriši poganske tmine.

Možemo i trpjeti za misije. Bolesti i razne kušnje primimo i trpimo odano u volju Božju; u zajednici s trpećim Spasiteljem prikažimo ih za duše jadnih pogana.

Možemo čitati misijsko štivo i drugima dati da čitaju ili preporučiti da naruče misijski kalendar ili glasnike (»Jeka iz Afrike« i »Crnče«), da po boljoj spoznaji misijskoga života poraste u nama i ljubav i revnost za veliku stvar, koja je tako mila Božanskom Srcu Isusa Kralja. Možemo se n. pr. upisati kao članovi promicatelji ili promicateljice Družbe sv. Petra Klavera. (God. članarina 5 Din.).

Možemo nadalje sakupljati stare marke (naše i stranih država) i darovati ih Družbi sv. Petra Klavera u korist misija.

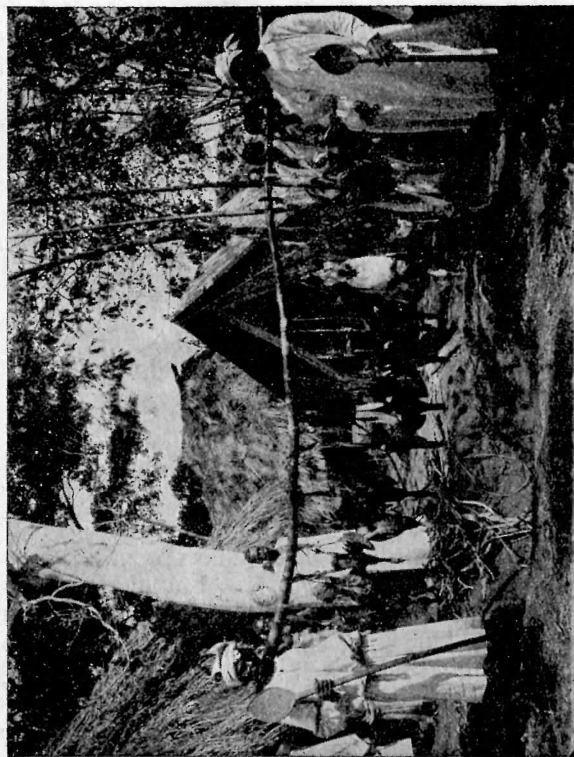
Možemo možda pokloniti koju haljinu novu (ili staru ili sačuvanu) ili sašiti hlačice za crnčiće. (»Zlatne i srebrne kapljice« još se rado primaju). Možemo napokon darovati katkada koji prinos za razne misijske svrhe: n. pr. za krštenje pogančeta, za crne katehiste, za gubavce i t. d. ili za afričke misije uopće. I najmanji prinos prima sa zahvalnim: »Bog platio!«

Družba sv. Petra Klavera u Zagrebu
Draškovićeva 12.

„Naše gore list" — vlč. O. Tvrtković
javlja se iz Ugande u Africi.

Lira, 19. VI. 1935.

Moja siromašna crkva čeka već gotovo dvije godine dana, da bude dovršena. Imali smo prije jednu li-

Crnački lovci iz Ugande.

jepu crkvu, ali došao je bio velik vjetar i srušio nam je tu crkvu. S pomoću Družbe Sv. Petra Klavera, sagra-

dili smo novu crkvu, ali ova nije još dovršena. Naime nema prozora, i pročelje nije još gotovo, pa kada kiša udari sa vjetrom, crkva se napuni vode, te nam kvari zidove i smeta uvelike vjerske pobožnosti.

Zato pun pouzdanja obraćam se na Vas, moleći Vas za pomoć i ujedno zahvaljujući se na Vašoj pomoći, kojom ste toliko puta obdarili ovu misijsku postaju, koja ima baš za svoga Patrona sv. Petra Klavera.

Prije nekoliko mjeseci dobio sam novčanu pomoć iz Rima od iste Družbe; sav taj novac upotrebio sam za školsku djecu, da im kupim hranu. Sada su djeca podmirena ali nije još podmiren naš Gospodar Isus Krist. Doista trebalo bi se brinuti najprije za Njegovu kuću, ali razne okolnosti zahtijevale su drukčije, pa se nadam da će mi dragi Isus oprostiti i da neće još dugo čekati, jer čim dobijem pomoć, počet ću odmah s radom u crkvi.

Nadajući se u Vašu pomoć i zahvaljujući unaprijed bilježim se s poštovanjem

O. Serafin Tvrtković, F. S. C.
misijonar od Sinova Presv. Srca,
Catholic Mission Lira (Ngeta) — Uganda.

Treba li dovesti i naše koze?

(Crtice iz Ugande)

Bogu hvala naših kršćana ima sve više! Zato su nam potrebne i velike crkve. Neke su duge 20—50 m. Građene su obično od blata ili od opeke sušene na suncu. U njima nema klupa, pa su te velike prazne prostorije više slične žitnicama negoli kući Božjoj. Zato mi na blagdane okitimo crkvu divnim afričkim cvijećem i zelenilom.

Videći naši crnci prvi puta crkvu u zelenilu, ne dosjetiše se, zašto bi to bilo, pa upitaše misijonara sasvim prostodušno: »Oče, treba li da dovedemo i naše koze?«

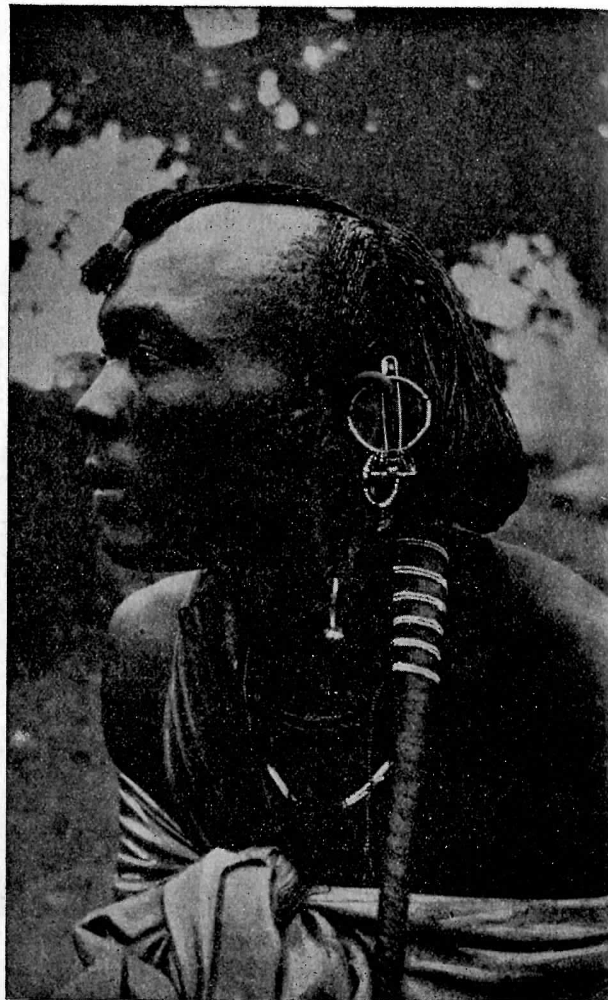
Pogled na zemlju Ufiomi.

Opisuje Sestra Predragocjene Krvi, misijonarka u Africi.

Sa verande naše kuće gledam u daljinu... Nepregledna pustara. Gotovo je postala crvena od žarkih sunčanih zraka. Tu i tamo vidi se nekoliko divljih stabala s malo zelenih listova što proviruju kroz »pustinju ovu suhu«. Jednolična pa ipak vrlo zanimiva slika; jer i pustinja ima svoje čare, kao sve, što je stvorio dragi Bog.

Moje misli kruže dalje i moram si reći nehotice: tako izgleda i kršćanstvo u tom kraju. Koliko se još poganstva krije u tom dijelu Afrike... koliko će još biti posla, dok se Božje kraljevstvo proširi među ovim narodom! Narod Massai bogat je čoporima blaga, i pritom čvrsto privezan za zemaljštinu. Zato se među njima nađe malo kršćana.

Susjedi naroda Massai jesu Vafiomi. Zemlja Ufiomi stere se na visoravni u visini od 1.200 m. Vafiomi su siromašniji od Massai, žive većim dijelom od polja i goveda i vrlo su divlji. Oni su i sad najviše bez odijela ili barem pokriti krznom, koje još po svom ukusu umjetnički ukrašuju malim rupicama, perlima i resama. Po njihovom pripovijedanju trebaju preko pola godine dok zgotove ovakovo jedno krzno. Oko vrata, na rukama i nogama nose perlice ili kovne obruče. Na zglobovima nogu imadu male komade lima ili zvonca, što im pri hodanju daje takt. Oni su naime vrlo muzikalni. Prema strancima su Vafiomi vrlo nepovjerljivi. Kad ih nagovoriš, promjerit će te od glave do pete i promisliti bi li odgovorili ili ne. Njihov jezik je težak i posve različit od jezika kisvaheli, koji se sada govori skoro svuda u Istočnoj Africi. Treba dugo vremena da se uši i jezik priviknu na taj govor. Mladi govore već jezik kisvaheli. Mnoštvo različnih jezika jest ovdje za nas jedna od najvećih poteškoća, jer svako pleme ima svoj jezik i da

Crnačka ljepotica iz Kilimandžara.

bude svakomu pravo, čovjek bi ih morao sve razumjeti. Znade li se starim ljudima reći u njihovom jeziku barem »dobar dan« i »kako je?« — to su oni već vrlo zadovoljni i mnogo povjerljiviji.

Što se tiče vjere, Vafiomi su usprkos najvećeg truda misijonara još dosta tuđi; teško ih je privesti Bogu — tako je čvrsto ukorijenjeno još kod njih poganstvo. Ovdje se nalazi još mnogo mjesta, gdje pogani žrtvuju svojim bogovima te ispod velikih drveća spaljuju krave, ovce i koze. Nedavno me vodio put mimo jedno takvo mjesto kad sam išla u pohode jednome bolesniku.

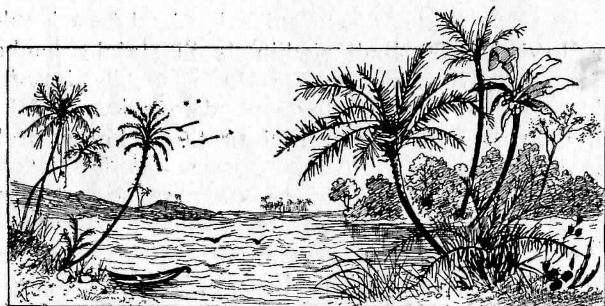
Bilo mi je napadno, što toliko starih pogana trči preko kukuruznog polja. Upitam moju pratilicu za uzrok. »Oni žrtvuju«, bijaše odgovor. »Smijem li se približiti?« upitam. »O da!« Oprezno i lagano se približim. Pod debelim drvetom ležao je zatučeni vol, a kraj toga bunđeva puna krvi. Do 30 ljudi sjedilo je ili stajalo naokolo. Polovici vola bijaše skinuta koža, a utroba izvađena. Svaki od starih pogana odreže si od toga komadić i zamoči u krv. Svaki ima u ruci prutić, s kojim prelazi preko mesa a onda to ovako prijesno pojede. Nedaleko gorjela je vatra. Bez vatre ne mogu se bogovi štovati niti sazivati. Utroba životinja bude onda uz razne: »hokus-pokus« — razbacana po polju. To bijaše naime žrtva u nakanu, da se dobije kiše. Najednoč me opaze. Bijahu ponešto zbunjeni. Upitah: »Što radite ovdje? — Hoće li vas bog vaš uslišati?« Odgovora ne bijaše, tek se pojavi lukavi smiješak, našto sam držala za zgodno da se udaljim. Premda oni nikomu ništa zla ne urade — ipak ne vole, da stranci prisustvuju njihovom žrtvovanju. Stari pogani još čvrsto drže prastare običaje.

Za vrijeme rata pretrpila je mnogo ova misija, jer tu bijaše ratište. Još se danas vide iskopani jarci na našim poljima. Što bijaše teškom mukom sagrađeno, u ratu je sve uništeno u vjerskom i materijalnom pogledu. Misijonari su morali otići — a kad stado ostane bez ovaca —

gubi se jedna za drugom. K tome je i poglavica udaljio ljude od misije.

I u materijalnom pogledu bijaše isto. Sađenje kave, što daje misiji glavni prihod — jest gotovo posve uništeno. Mnogo je stvari ukradeno ili posve uništeno, a zgrade su vrlo oštećene od bijelih mravi. Osim toga, gdje je još i lim sa krovova kuća ukraden, uništenje je još više pospješeno.

Tješimo se da iz boli i iskustva prošlosti porastu u **budućnosti novi plodovi. S novim pouzdanjem u Boga** počinjemo novi posao. Dao nam Bog svoj blagoslov, a draga žalosna Majka Božja, kojoj je ova misija posvećena, neka nam pruži svoju Majčinsku ruku pomoćnicu u novom radu. Drage čitatelje molimo pak za kiticu molitava za našu misiju!

U afričkom čamcu.

Vlč. Ham od misijonara od Mill-Hilla. Misija Sv. Mihajla, Baseng-Bakosse.

Ima vam i ovdje velikih i malih čamaca, ali nekoji su udobni, nekoji nespretni, ima ih širokih i uskih, plitkih i dubokih, novih i takovih koji »polaze na svoj posljednji put«, jedni ne propuštaju vodu, drugi su puni luknja, u jednim se putuje sa sigurnošću, a u drugima s pogibelju života.

Čamac s kojim sam putovao iz Isangeli (Otok Svetih) u Ikassu nije bio velik; prednji desni bok bio je trbušast, uslijed čega je čamac bio tako nagnut, da sam morao držati ravnotežu pomoću štapova. Krov od hasura nije bio baš visok, tako da sam bio primoran upravo ležati čitavo vrijeme, t. j. 11 sati. Istina, sve to bi se moglo i bolje urediti, ali postoji bezbroj okolnosti koje ne dozvoljavaju da čovjek stavlja prigovore. Krenuli smo u 9 sati prije podne sa tako zvanima »teglećim momcima«; prvi dio puta vodio je zamazanim, blatnim i uskim potocima, čije su obale pune mulja. Nije nužno da napominjem strašan vonj koji se tu osjećao pa k tome dosadne muhe. To dostaje, da i najzdraviji čovjek oboli.

U širim potocima i rijekama bilo je nešto ugodnije, akoprem ne vidiš ništa do vode i bademovog drveća. Nakon vožnje od 3 sata sreli smo drugi čamac. Kroz tih 11 sati zahvatila nas je tri puta tropska oluja, tako da sam više puta preporučao dušu i tijelo Svevišnjemu. Došla je noć; u tmini nabasaše momci s čamcem na obalu pijeska. Baš sada je struja prilično jaka, uslijed kišovitog doba, pa nije potrebno da se čamac prevrne. Drugom jednom prilikom naš se čamac okrenuo i nasukao pet puta na drvo, sakriveno ispod površine vode. Svi momci zagaziše u vodu i mučili su se preko dva sata da ga pokrenu s mjesta. Kroz to vrijeme kiša je pljuštila, a nikako da se sklonemo. Opazio sam šest krokodila kako su spavali u mulju na obali, glavom okrenuti prema vodi. Kušao sam da ih probudim, ali samo dvojica se osvrnuli na mene i zaronili u vodu.

Nakon napornog putovanja stigoh u samu noć u počivalište gdje nađoh, da krov na mnogo mjesta propušta kišu; raširio sam svoj poljski krevet, uzeo dobru dozu kinina, pojeo spremljene »sendviče« i brzo se našao u zemlji snova.

Zmije.

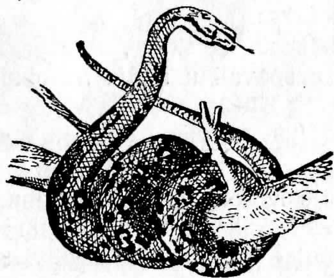
Crtica iz misijskog putovanja vlč. O. Laagela.

Bio sam za apostolskog putovanja u svojoj kolibi. Zadnje noći htio sam malo razgovarati s crncima, koji su došli da me pohode. Najednom opazim kod svojih nogu zmiju. U tren oka provere se dalje ne učinivši mi ništa. Istom brzinom skoknem i ja da potražim kakav kolac ili oruđe, da je ubijem no ona je već sretno umakla u jednu rupu u kutu sobice.

Brzo sam začepio taj otvor, nadajući se, da sam uzidao svoga neprijatelja. Ipak sam spavao samo na jedno oko, bojeći se uvijek, da se zmaj opet ne pojavi, Ujutro ju je ulovio i ubio moj spretni kuhar. Bila je to ljuta otrovnica, duga oko 80 cm. Odonda imao sam češće ovakve opasne goste. Jedne noći spavao sam — kao obično na putovanju — na svome poljskom krevetu. Ujutro opazim nad glavom zmiju kako visi poput Damaklova mača vrebajući na mene. Uhvatio sam svoju dvocjevku i sretno je pogodio.

Drugi put opet sastao sam putem zmijurinu. Ona se uputi prema meni, da mi otrovom poprska lice. Imao sam samo toliko vremena, da je puščanim zrnom pogodim u glavu. Ova je zmija bila duga 2 i pol metra.

(Kožu takve ogromne zmije ima i muzej Družbe sv. Petra Klavera u Zagrebu).

Afrička zmija.

Prijelaz preko rijeke Usutu za vrijeme suše.

U pomanjkanju misijonara . . .

Vlč. O. Morscher od Sinova Presv. Srca, misijonar iz Lydenburga piše:

Slika pokazuje moju malenkost na misijskom putovanju na jugu naše prefekture. Za kišnog vremena bio bi takav prijelaz preko rijeke mnogo pogibeljniji te bi mogli stradati životom i »konj« i jahač. Udaljenosti su ovdje ogromne; vanjske postaje često su preko 100 kilometara daleko jedna od druge. Radi pomanjkanja misijonara, pomaže ovdje samo auto ili motorni kotač. Usprkos loših puteva ipak se brže napreduje nego s konjem ili magarcem. Mjesečno prevalim na motornom kotaču oko 1000 kilometara. Mjesto jednog trebali bi ovdje deset misijonara, da se nadvlada ogroman posao. Dao Bog, da još mnogo radnika dođe u Njegov vinograd!

Borba s bivolom na život i smrt.

Opisuje vlč. O. B. Müller, benediktinac, misijonar u istočnoj Africi. — Glavni je junak te istinite pripovijesti O. Hilarije Kaiser.

Kršćani i pogani naših vanjskih škola u Kindimbi i Lupati već više godina žive u strahu od bivolâ. Sva sela leže visoko u sjevero-istočnim krajevima jezera Njasa (u istočnoj Africi). Te krajeve, gudure i provalije smatraju lavovi, leopardi i bivoli svojim neosvojivim carstvom još i danas. Ako bi se po ovim visokim krajevima naselilo nekoliko Crnaca, doskora bi im se osvetili ovi prastanovnici, koji bi im sasvim uništili kukuruzna polja, a kadšto nanijeli i smrt.

Tako je prije malo godina bio od jednoga bivola umoren neki poganin.

Jednoga jutra išao je taj crnac sa svojim petgodišnjim sinčićem u polje, da pregleda stupicu za jarebice. Na kraju svoga polja primjetio je dva bivola. Najednom se jedan bivol uputi ravno prema njemu. Srećom je čovjek imao još toliko vremena, da je mališa odgurnuo na stranu. U to je već i ova neman stajala pred njim. Jednim zamahom obori jadnog čovjeka na tle, i raspori mu svojim rogom tijelo, da se vidjela utroba. Poslije ovog groznog čina otkasao je opet dalje. Umirući otac teškom mukom šane: »Dijete, dijete moje. — da li ti još živiš?« — Da, oče! Sinko, idi brzo kući i reci majci, da je oca bivol ubio! Mali pohrli u velikom strahu, da javi majci ovu žalosnu vijest. Ljudi su brzo pošli do nesretnog čovjeka i donijeli ga u njegov dom. Još je bio pri svijesti. Naš mu je katehista ispunio zadnju molbu podijelivši mu sv. krst. Za nekoliko časaka stajao je novokrštenik u novoj bijeloj odjeći pred vratima raja.

Malo zatim poduzeli smo mi misijonari malu ekspediciju u bivolsko okružje.

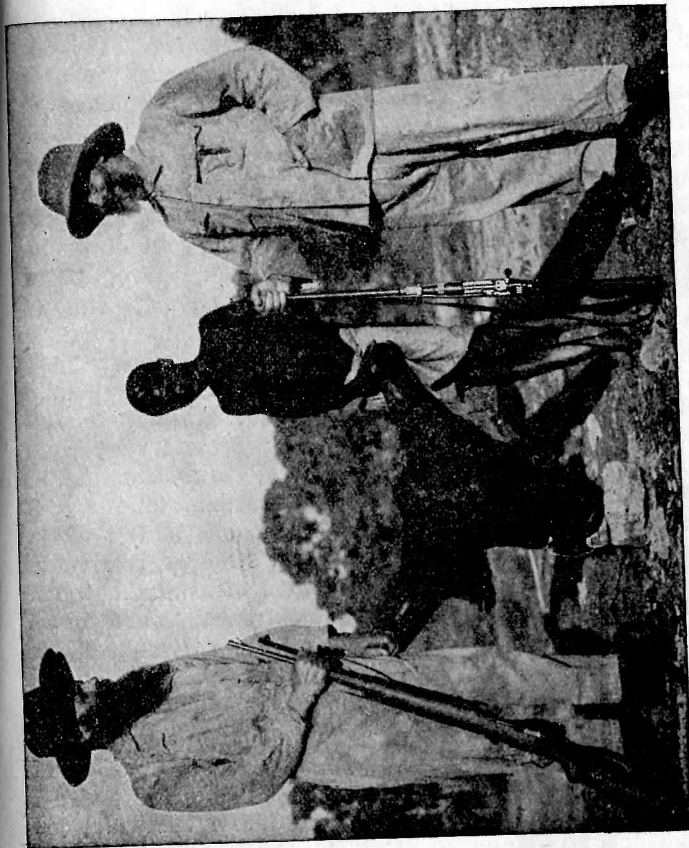
Uspjelo nam je poubijati nekoliko bivola. Tome su se, dakako, najviše veselili crnci. Tu je bilo radosti, pečenja, prženja i blagovanja. To međutim nije dugo potrajalo, jer su nas neki opasniji bivoli prisilili, da zatvorimo na neko vrijeme i naše gorske škole. Izašao sam opet s bratom Timotejem, da te zvijeri naučim reda. Već prvoga su dana dva podlegla. Nato sam bio pozvan, da providim sa sv. sakramentima umirućih jednu bolesnicu a Brat je sâm pošao za jednim bivolom, koji mu se odmah suprotstavio. Srećom se u blizini nalazila visoka pećina. Na njoj sam našao siguran zaklon, jer bivol napada pognutom glavom i lako svladava samo ono, što mu u susret dođe na ravnom putu. Udario sam ga čvrsto nekoliko puta, ali mu je još uvijek toliko snage preostalo, da je u bijegu našao svoj spas.

Prije mjesec dana t. j. zadnjih dana mjeseca prosinca imao sam s našim Bratom Efremom doživjeti napetu pustolovinu s jednim od najopasnijih bivola u cijelom kraju. Bio je to jedan samac, kojega su poznavali pod raznim nazivima i kojega se sve bojalo. Sva dosadanja zla na ljudskim životima, njemu su se pripisivala. Nazivali su ga općenito: ubojicom ljudi. Drugi su ga opet nazivali »ngukuna« t. j. nepobjedivi. Treći su ga smatrali kraljem zvjeradi, dok je ostalima bio taj bivol nekim »čarobnjakom« među bivolima. Srdačna i živa molba naših gorskih kršćana potakla je nas obadvojicu, da smo poslije božićnih praznika pošli prema Kindimbi. Prevalili smo teški put od tri sata. Radost se zrcalila na očima svih naših ugroženih kršćana, koji se nalaze gotovo u stalnoj opasnosti. Razaslali smo priličan broj ljudi, da pronađu boravište bivola. Za to sam vrijeme obavljao svoje misijske i svećeničke dužnosti: ispovijedao i poravnavao razne sporove i poslove. Pred večer su se ljudi povratili. Nijesu naišli ni na kakav novi trag bivola, koji su se nedavno ovdje zadržavali u dva velika čopora. Naišli su samo na jasne tragove jednog samca, koji su tragovi vodili niz dolinu, a to je sigurno bio zloglasni ngukuna — »nepobjedivi«.

Pred kolibama u sjaju vatre igraju i pjevaju djeca o ngukuni nepobjedivome. Žalosno i nujno odjekuju njihovi glasovi u naglo nastajućoj tropskoj noći. Sanjao sam, da se borim s ngukunom. Naša je borba bila vrlo žestoka i pred sam kraj borbe, ja sam se probudio. Kod sv. Mise preporučio sam se posebno dragom Bogu, da bi stvar dobro uspjela. Već smo se obadvojica nalazili u vrlo teškim i pogibeljnim okolnostima života, no Božjom pomoću i dobrim gađanjem naših pušaka već smo oborili lavove, slonove — pa i same bivole.

Pošli smo na put 29. prosinca u 8 s. ujutro. Pratila nas petorica ljudi. Za jedno četvrt sata naišli smo već na tragove bivola. Dvojica su dalje išli za tragom samca, a mi ostali počeli smo se penjati na uzvisinu, koja je na sve strane pružala prekrasan pogled. Posvuda se vidjela izgorjela stara velika trava (veća od ljudskog rasta). Loviti u velikoj travi vrlo je opasno, jer se zvijeri mogu lako sakriti da odjednom iza busije podmuklo napadnu. S našim smo dalekozorom vrlo lako mogli slijediti naša dva izvidnika: prošli su isušeno korito jedne rijeke i sada se uspinju na brijeg, koji leži na protivnoj strani. Po svim stranama vide se tragovi bivola. Naša su se dva čovjeka zaustavila pred nekom velikom travom, koja još nije izgorjela. Tamo je valjda skrovište strašnoga ngukune. Ovamo se zaklonio pred žarkom dnevnom žegom da počine... Tako je uistinu i bilo. Bivol je na vidiku i trag mu je nađen! Svi smo osjetili neku uzrujanost. Crnci su mahali, dozivajući nas. Bivol još nije bio zaspao svojim poznatim dubokim snom i tek što smo se krenuli, digne se, ostavi šikaru i u jakom kasu pobjegne nizbrdo u dolinu rijeke, koja je sva obrasla granjem i drvljem. Sad je valjalo biti na oprezu! Sasvim tiho spuštali smo se u dolinu i već nas je obuzela bojazan, da će nam životinja uteći. U taj nam se čas prišulja jedan crnac i šapne: »Tamo, tamo!...« pokazujući prstom na obližnju skupinu stabala. Bili smo u potpuno nezaštićenom kraju; nigdje nikakve pećine

ili stabla, da bi se mogli zakloniti pred našim strašnim neprijateljem. Uzalud naprežemo oči, da ugledamo zvjere u naznačenom pravcu. Tako velik, tako blizu, a

Slavni pobjeditelji strašnoga »ngukune«.

mi ga ne vidimo. Bilo je to kao neka varka ili skrivačica. No on je ipak bio ovdje! Odjednom se čulo silno dahtanje i zavijanje i gle, već u taj čas neman se jakom

brzinom obara na Brata Efrema. Ta svega je bilo tek kojih 10 m. udaljenosti. Ja sam se od napadnutog Brata nalazio udaljen po prilici kojih 8 m. Skoro istovremeno opalile su obadvije puške. Dugo promišljavanje znači smrt! U istom času neman je duboko pognute glave i prednjeg dijela tijela bila spremna za napadaj. Moja je puška promašila svoj cilj... Jao!... Bože, pomozi, ta radi se o životu moga Brata! Jedva što je opalio, već mu se bivol približio... Puška mu je u luku odletila daleko postrance, a on sam pao je natrag na zemlju. Još sam opazio, kako bespomoćno pruža obje ruke prema nemani, da se od nje obrani. Sve se to odigravalo tek u nekoliko hipova. Istom kasnije bit će jasno, zašto bivol nije svoju žrtvu odmah poslije prvog juriša bacio u zrak. U punom bijesu žestoke navale, pogodilo je tane iz puške Brata Efrema pobješnjelu neman u samu lubanju. To se odigralo tik pred samom cijevi puške, pa kako je bilo skoro nemoguće, da se neman odmah zaustavi, to je ranjena zvijer gurnula kundak puške na prsa samoga strijelca, koji je onda besvijesno posrnuo. Bivol navali iznova. Ovaj sam čas morao dobro iskoristiti. Opalim, i moje »dum-dum« tane pogodi neman u stražnji dio ogromnog tijela, baš kad je htjela da siromašnog Brata zahvati svojim strašnim rogovima. Da ne pogodim Brata, opalio sam u stražnji dio tijela. To je uspješno djelovalo. Kao elektriziran, skoči bivol u vis, načini brzu kretnju na desno i u strašnom bijesu navali na mene, svoga novog neprijatelja... O kako su mu strašno iskočile krvave oči. Još nikada nisam vidio ovako strašnog bijesa jedne životinje.

Dakle sada sam ja imao postati žrtvom!... Dijelila su nas samo još oko tri m. udaljenosti. Moja je puška i po treći put opalila. Tko može u takim časovima još dugo nišaniti? Tane ga je dobro pogodilo. Zariknuo je, a kopito mu je udarilo o zemlju tako, da je sve zatutnjilo. Ali ngukuna ne bježi! Nijesu ga uzalud prije kratkog vremena nazvali neki Crnci onim, koji ne poznaje nikakovo milosrđe.« Po drugi put navali i jurne na svoju prvu žrtvu. To sve se tako brzo odigravalo, da Brat — iako je došao odmah k svijesti — nije dospio pobjeći. Ali sada — samo sada ne valja izgubiti prisutnost duha! U tren oka bila mi je puška opet kod lica. O dobri moj anđele, priteci mi u pomoć! Bivol je stajao od brata udaljen tek jedva metar i pol... Tada mu je moja četvrta kugla zadala smrt i to odmah u jedan čas. Hvala Bogu! No — gle užasa! Ogromna masa ubijene nemani, koja pada na zemlju, razdrobit će i smrskati moga subrata. No opet dragom Bogu hvala — ostao je neozlijeđen! Ta samo jedan udarac strašnim i snažnim rogovima ove nemani dostajao bi, da po treći put spašeni život ugasi i uništi. No ovaj put pogodio sam ngukunu u samo srce. Ipak za svaku sigurnost, opalio sam još jednom.

Sada sam se istom mogao obratiti svome subratu.

»Kako Vam je? Jeste li teško ranjeni?«

»Hvala Bogu — živim... Kada se neman i po drugi put meni približavala, tada sam pomislio: Efreme, došao ti je kraj.«

»A kad se neman pred Vama srušila...?«

— Tada sam u najvećoj brzini povukao svoje noge i ruke, ali sam također primjetio, da nešto nije u redu.

— Kako Vas je bivol zahvatio? Gdje ste ranjeni?«

Dok se dizao, što je mogao sâm bez moje pomoći, i dok je pipao svoje odijelo, reče: »Čini mi se, kao da sam ga sâm sa svojim rukama stisnuo pod sebe, uhvativši ga za rogove po svoj prilici odmah poslije prvog pucnja. Ali gle! Što ovo ima da znači? Kada sam zadobio ovu modricu: to zaista ne znam!«

»Je li sve drugo u redu?«

— Na prsima je još jasan znak od pritiska kundaka, no to će već proći!...«

Povratili smo se natrag u naše taborište. Svi su ljudi na nogama. Mislili smo, da će klicati od veselja što je ubijen strašni ngukuna. Ali ne! Ni traga veselju.

To nas je čudilo. Svi, kršćani i pogani, dolaze nam u susret i iskazuju svoje saučešće. Zašto? Strašna i mnogostrana opasnost, u kojoj smo se nalazili, rana moga pratioca — sve je to po njihovom naziranju i osjećanju zabranjivalo glasnu i veliku radost.

Usljed silne uzrujanosti te smo noći malo spavali. Unatoč jakih bolova izdržao je ranjeni Brat 6 sati putovanja do naše kuće, jer ovdje u ovoj pustoši nijesmo mogli ostati. Ogromnu bivolsku glavu ponijeli smo kući kao znak naše pobjede. Ogromni košćani zavoji obavijaju mu čelo, a cijela glava ima veliku težinu. Uši su mu pravilno zarezane, što kod crnaca povećava praznovjerje. Eto tako je ipak naš O. Kaiser pobijedio divljeg cara »nepobjedivoga« ngukunu.

Poslije povratka pogoršala se bol na nozi Brata Efrema te je morao biti prenešen u bolnicu. Oteklina je postajala sve ozbiljnija i bolnija. Konačno se ipak otvorila i jaka se rana tijekom mjeseca siječnja zacijelila. Bogu hvala!

Tako misijonar često puta mora da izloži svoj život opasnosti, ne iz želje za pustolovinama, nego da zaštiti i pomogne svojim kršćanima u njihovim životnim pogibeljima. Još je, naime, vazda dosta velik broj onih, koji godimice padaju žrtvom divljih životinja. Ali još je veći plijen ovdje u Africi onaj, što ga nevidljivi neprijatelj nanosi ljudskim dušama... Zato molim sve čitatelje, da nas pomognu molitvom a i malim darom, da možemo naprijed u našem radu. Neka vas Svevišnji sve blagoslovi!

»Ako oni, koji pripadaju Kristovom ovčinjaku, ne bi marili za sve one druge, koji izvan stada nesretno lutaju, kako malo se to slaže s ljubavlju, koju dugujemo Bogu Gospodinu i svima ljudima.« (Pio XI.)

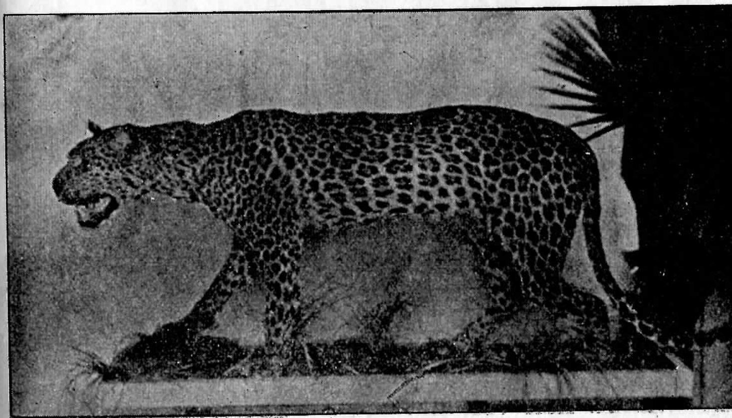
Ususret leopardu.

Pripovijeda S. M. Eutropia, benediktinka, misijonarka u Istočnoj Africi.

Bilo je to tek nakon nekoliko mjeseci našeg boravka u novoj misijskoj postaji Litembo, u lijepim bregovima Njasa. Zajedničke molitve vršile smo u crkvi, koja je tek nekoliko časaka od nas udaljena. Pri tom treba da uvijek prolazimo pokraj staje, gdje počivaju krave i ovce, koje su preko dana bile na livadi.

Jedne večeri poslije molitve vratismo se po običaju kući. Prošlo je već 7 sati, pa nas je okruživala duboka tama. Pri svijetlu male svjetiljke jedva smo mogle vidjeti put dva koračaja pred nama. Tiho smo stupale naprijed. Baš smo došle do staje, kad li začujemo u dvorištu neko tiho mrmljanje... Možda je koji zakašnjeli bumbar, pomisli jedna Sestra (kako smo si kasnije pričale). To je krava, reče si druga Sestra, dok se treća pitala, nije li to mukla grmljavina tamo iza gore.

Prošle smo s našom svjetiljkom pokraj otvorenih vrata našega dvorišta. Opet začusmo ono neugodno, ne-

Leopard.

obično mumljanje ali mnogo glasnije. Bilo je u smjeru prema nama...

»Šta je to?« upitasmo se prestrašeno. Prevlada nas neka tjeskobna slutnja. U taj čas dotrči do nas naš crni mačak, ali ne veselo skakući i mijaučući kao obično, već se posve tiho prišulja k nama i spusti nam se pred noge, kao da nas želi upozoriti... a onda pobjegne.

»Brzo, Sestre!« reče jedna. Potrčale smo što smo brže mogle. Glasno režanje čule smo posve blizu ali izvan dvorišta. Sva sreća, da pri slabome svijetlu nije nijedna pala na kamenje i grede, što leže na gradilištu.

Konačno nađosmo naša kućna vrata. Hitro ih otvorismo i još brže zatvorismo. Srce nam je živo kucalo, a lice problijedilo. Vrata smo čvrsto zaključale. Najstarija Sestra morala je odmah sjesti.

»To je bio leopard!« rekosmo jedna drugoj i zahvalismo dragome Bogu, što nas je tako očito štitio.

Slijedeće večeri nismo se usudile poći u crkvu na molitvu. Premda su nas uvjeravali, da u okolici nema opasne zvijeri i ta je to bio samo »geopard« — t. j. jedna vrst maloga leoparda, koji ne napada ljude, mi smo ipak, za svaki slučaj u blizini misije smjestile stupicu s nastavljenom samostrijelom, koja smjesta odapne, čim zvijer zagrize u komadić mesa, koji je privezan na uzici spojenoj s oružjem.

Iza nekoliko noći čula sam da je strjelica odapela, ali nisam čula glas životinje. »Opet ništa!« rekoh.

Slijedećeg jutra pozvaše nas da gledamo u velikoga leoparda jakih šapa, što leži u stupici. Metak ga smrtno pogodio. Crnci ga izvukoše iz stupice i odnesoše slavodobitno odavle, sretni, što su se riješili opasne zvijeri, koja im razdera mnogo koza.

I najmanji darak za **»Kruh sv. Ante za Afriku«** prima sa srdačnim »Bog vam platio!« **Družba sv. Petra Klavera u Zagrebu.**

Iz pisma naše misijonarke.

S. Eva Bernard, oblatkinja sv. Franje Sal. šalje Družbi sv. Petra Klavera pismo u hrv. jeziku.

Onseepkans, Rijeka Oranje 1935.

»... Godina 1934. bila je puna križevâ. Posvuda vladala je suša; mnogi ljudi i životinje podlegli. Početkom

Iz sirotišta sv. Vinka, Oranje: Misijonarke (sv. Franje Sal.) dijele djeci hranu

1935. bila je poplava. Naša žetva je uništena; gledali smo, kako nam valovi sve odnose... Zatim je došla glad i razne bolesti. Jedni su oboljeli na malariji, drugi

na plućima. Naša misija bila je nalik na bolnicu; posvuda ležali su siromasi. I Sestre i djeca ležali bolesni jedno za drugim. Mjesece je trajalo, dok se svi oporaviše. Nekoje je dragi Bog uzeo k Sebi. Po cijeli dan stajali su siromasi oko naše kuće, čekajući na hranu i na lijek.

Kako nas boli pogled na tolike jadnike!...

Čvrsto se pouzdajemo u Boga i on nam pomaže. Umjesto da djecu (zbog nestašice sredstava) otpošaljemo kući, mogli smo ih još mnogo primiti. To su sirote, kojima je smrt otela i oca i majku. Sv. Josip otac naše misije iznova nas oživio, kad nas već htjela da ostavi snaga.

Pogled na Raspetoga daje novu volju za rad. Tä ovdje smo radi Boga i radi neumrlih dušâ. Ovdje žive i bijelci, ali oni su protestanti, pa ne pomažu našim urođenicima već im samo kažu: »Hajte k patrima i Sestrama!«

Stoga se uslobođujem da pokucam na vrata Vašeg srca. Dolazi zima, a mi smo tako siromašni haljinama. I hrane imamo malo za tolike gladne. U kući nas je stotina (80 djece), koji trebaju hrane i odijelo. Naše sirote su i s malim zadovoljne, ali kad i toga nema!...«

Molit ćemo vruće za naše dobročinitelje. Pozdrav:

Sestra Eva Bernard.

S. KSAVERIJA LESJAK PIŠE IZ TRANSVAALA:

Naša nova misija raste, a s njome rastu i naše brige. Broj djece biva sve veći, a od države ne dobivamo nikakve potpore. Siromašna crkvica služi ujedno kao škola i dječji vrtić. U mojem razredu imam 78 djece; stisnuta su u 8 crkvenih klupa. — Da možemo sagraditi barem jednu kućicu od opeka za dvorazrednu školu!... Ali to previše stoji. Sada poučavam pod vedrim nebom na žarkome afričkom suncu. Ali dolazi zima — a šta onda?

Dnevno nam dolaze novi nevoljnici na misiju da traže hrane ili lijeka. O kako bismo rado svima pomogli!...

Uršulinke u Africi.

400 je već proteklo godina, otkako je sv. Anđela Merići osnovala red Sestara, koje će se baviti odgojem ženske mladeži. I kod nas postoji ovaj red i to u Varaždinu, a od prošle godine djeluju i u Zagrebu. Blage riječi vrlih odgojiteljica padaju poput nebeske rose na vrtiće mlađanih dušâ — djece naše domaje.

I u Južnoj Africi djeluju te kćeri sv. Anđele već 40 godina.

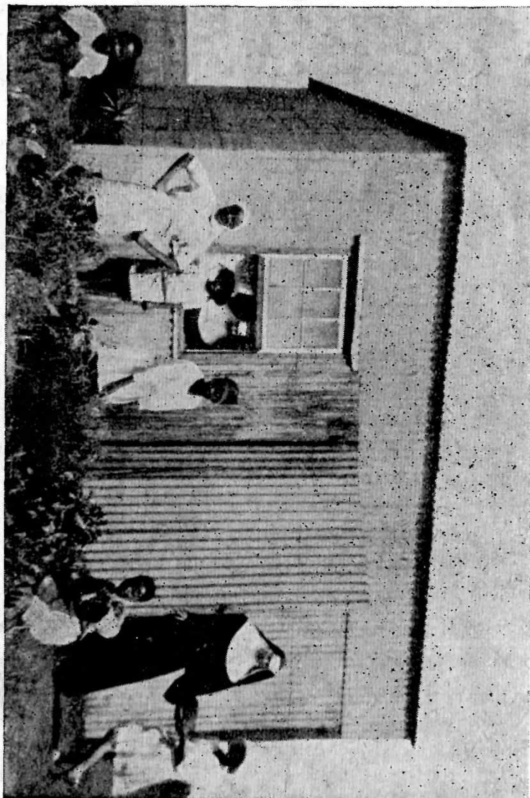
Promatrajući 6. postaju križnoga puta, dobije č. Majka Marija Isusova, poglavarica ursulinskoga samostana u Sittardu poticaj, da djela ljubavi bližnjemu iskaže trpećem Spasitelju u dalekoj misijskoj zemlji.

Malo zatim dođe preč. O. Schock, apost, prefekt iz Transvala u Evropu, da potraži misijonarke za svoje područje. Nije zapravo znao, zašto ih traži baš u Sittardu. Bila je to volja Božja. Nakon nekih poteškoća spremiše se prve misijonarke na daleki put u misije. U mjesecu novembru 1895. prije odlaska obnoviše Sestre putnice sv. zavjete. Nakon svečanog blagoslova ostaviše svoj dragi samostan te otputovaše put Južne Afrike.

Na staro ljeto iste godine doputovaše sretno u Delagoa Bay. Malena kola, koja su našle za otpremu stvari bila su prvi pozdrav misijskoga života. Trebalo je još preko više rijeka. Za jedne oluje zakloniše se u tamnu kolibu nekoga Kafera. Poslije nastaviše put u kolima, koja bijahu natopljena vodom. Nakon raznih putnih poteškoća stigoše Sestre napokon u mjesto svoga određenja u Barbeton. Dvije židovske gospođe zauzeše se za gladne i prokisle putnice i odvedoše ih u gostionicu da se okrijepe.

Otac misijonar, starješina misijske postaje čuvši za njihov preuranjeni dolazak pohiti da pozdravi nove misijonarke. Kako im stan nije još bio spreman, ustupi im

misijonar svoju kućicu, dok se sam sklonuo kod jedne protestantske obitelji. Radosno zapjevaše Sestre »Te Deum laudamus« u zahvalu za sretno putovanje.

Misijska škola Sestara Uršulinaka Krugesdorp. Kroz prozor gleda S. Ksaverija, uršulinka iz Ljubljane.

Sada se gorušično zrno lijepo razvilo te ursulinke djeluju u Africi u više mjesta. Neka Gospod blagoslovi njihov rad, da pod zaštitom sv. Ursule i po uzoru sv. Anđele privedu što više crnačke djece dragome Bogu.

Jedna duša više vječno sretna.

S. Ana, milosrdnica, misijonarka na Madagaskaru.

U postaji Vohipeno ima sedam Sestara sv. Vinka. Dnevno polaze one svaka u »svoje selo« na misijsku šetnju po više sati. Tako uče poznavati svoje ljude, njihove običaje i t. d. Koje li radosti, kad se iza napornog hoda pod vrućim afričkim suncem vraćaju s viješću, da su kojem jadnom crnčetu otvorile vrata raja.

Jedna od naših Sestara, koja već 20 godina živi na Madagaskaru, dođe tako jednoga dana u neku crnačku kolibicu, gdje je malo crnče ležalo na samrti. Sobica puna ljudi. Čim je otac umirućeg djeteta opazio misijonarku, dade joj razumjeti, da on nikako ne će dopustiti, da njegovo dijete bude kršteno. Sestra upotrijebi sve što je znala i mogla da ga sklone, ali uzalud. Dvadesetak pari očiju stražilo je nad njom.

Videći Sestra da nema pomoći s ljudske strane stade tiho jurišati na nebo... I dođe pomoć odozgo! Kao jednom na molitvu sv. Skolastike da se uzmogne zadržati u razgovoru sa svojim bratom, sv. Benediktom nastane i sada iznenada silna oluja. Grmi, sijeva, strašnom tutnjavom udari grom... Svi istrčaše napolje da vide kamo je udarilo. Prekrasno stablo ilang-ilang raskoljeno strijelom ležalo je na zemlji.

Nepotrebno je dodati, da se Sestra požurila da iskoristi ove časove osamljenosti, koje joj je dobri Bog darovao. Kad se vratila k nama, bila je do kože mokra. Od sveg srca hvalila je Bogu, što je jedna duša više postigla vječnu sreću...

Ne mećite mi na grob ni vijence ni cvijeće, nego otkupite svotom određenom za to dvoje crnčadi, koje ću ja zaštititi.«

Sv. Tereza Dj. Isusa.

Kao prvi kršćani.

Vlč. O. Ullmer iz Družbe Otaca Duha Sv.

Pokraj Džibet jezera u istočnoj Africi živi maleni ribarski narod. To su sami katolici i žive svi u naj-

Crnački ribar iz Nongome (Zulu).

boljoj slozi i kršćanskoj ljubavi. Sagradili si ti dobri ljudi lijepu kapelicu i u njoj smjestili sliku Majke Božje od svagdašnje pomoći i sv. Petra kao ribara. Jutrom i večerom skupljaju se ovdje na zajedničku molitvu, a dolaze ovamo i na redovitu pouku u vjeronauku. Imadu dakle i učitelja. On se ne bavi ribarstvom već dobiva od drugih određenu količinu riba u ime plaće. Kad tko oboli, odnesu ga u bolnicu kilemske misije. Ti dobri ljudi vrše djela kršćanske ljubavi kao prvi kršćani za apostolskih vremena.

Kad je u Africi zima

onda ima za Evropljane zgodnih prizora... Ideš li jutrom oko 9 sati ulicom kojega gradića Južne Afrike, gdje se nalaze trgovine, naći ćeš mnoga vrata još zatvorena, kao da je »norma«. Ljudi kažu: »Danas će se otvoriti tek u 11 sati. Odviše je hladno.« Na jednim vratima stoji pače napisano: »Poradi zime danas zatvoreno!« Pa ipak prema evropskom shvaćanju hladno je kao kod nas u jutro pramaljetnog dana. U sjaju jutarnjeg sunašca stoje kuće, vrtovi, cijeli grad.

U zimi se najbolje vidi, da je sunce centralno grijalo Afrike. Prekjučer je naš crni Gabrijel češće prekidao posao (čisteći misijski auto) i pružao ruke visoko prema suncu da se ogrije. Mnogi ne pružaju samo ruke nego cijeli svoj dragi »ja«, skačući uvis koliko samo mogu. I crnci imaju toliko naravnoga fizičkoga znanja, da poznaju djelovanje žarenja. Često stoje u dugim redovima uz ograde valovitog lima i daju se obasjavati sunčanim zrakama. Žena, što čisti svijećnjake u sakristiji stavlja poslije svakoga svijećnjaka ruke pod pregaču i ukrade se malo van na sunce, što sije u desnom kutu na čvrste crkvene zidove.

Jutrom prije izlaza sunca prolazi čitava kolonija gradskih pometača. Onda je još hladno. Nađu li srećom pokraj ceste stare novine, brzo potraže šibice i zapale papir, a ruke onda stave u plamen. Ako to nitko ne vidi, produže si dopust: otkinu nekoliko gračica s drveta

da produže vatru. — I zidari rado stavljaju svoju zidarsku žlicu u vatru. Onda ide posao brže. Kad si naš Ilija kuha jutrom kašu na misijskoj postaji, stoje drugi crnci oko vatre da se ogriju. — Vani na »farmi« kad poslije svršenog posla crnci čuče u kolibi, žari se vatra od kravljih otpadaka, ispunjajući sve strašnim dimom. Ali to se rado podnosi. Kraj te vatre dade se pripovijedati a i dobro spavati. Čitava obitelj poliježe uokrug zajedno sa psom i mačkom.

Zimi rado pohađaju ljudi bolnicu. Pohode makar kojega dalekoga znanca (kojega ljeti ne bi pohodili) i ostaju u toploj sobi po više sati.

U 7 sati spremaju se već na počinak i jutrom se kasnije dižu. Pa što su dva sata za njih? Posao će se ipak obaviti makar i malo kasnije. Svi ljudi tako čine, samo stranci tresu glavama. Nu oni su mogli ostati kod kuće!...

A što radi misijonar zimi? On ustaje u pravo vrijeme, obdržaje službu Božju, počinje točno školu i pusti djeci, da se malo provježbaju, da se ugriju. Skoro polovica đaka zakasni.

Eto tako je, kad je u Africi zima.

Praznovjerje crnaca Akekojo.

Zabilježio vlč. O. Devalle, misijonar Konsolate, Njeri.

Čitavi život afričkih pogana mnogo stradava zbog silnoga straha, koji dolazi od praznovjerja. To je kao mòra, koja čeličnim rukama pritište srca ovih nesretnih plemena. Najveći strah daje im to praznovjerje svojim prokletstvom. To je najobičnije sredstvo grozne osvete kod svih divljaka, a napose kod naroda Akekojo. To je strah pred nečim, što će se neminovno dogoditi i čemu se ne može izbjeći, što će čovjeka skršiti kao stroj. I baš poradi toga, jer se prokletstva tako boje, ono je najbolje sredstvo, da čovjek postigne što želi.

Najveći uspjeh polučuje se prokletstvom glinenog kotlića »njongo«, u kojem narod Akekojo kuha sva svoja jela. Tko hoće da prokune svoga protivnika, odlazi u blizinu njegove kolibe, sakrije se u grmu i čeka čas, kad će se gospodar kolibe (t. j. njegov protivnik) udaljiti. Čim on ode, skoči ovaj junak iz svoga zakloništa, dohvati »njongo«, koji se nalazi na ognjištu ili izvan kolibe i baci ga svom silom na zemlju s prokletstvom: »Neka N. N. tako završi svojim životom. Neka mu se kosti tako rasprše...«

Kad se vlasnik vrati kući, shvaća odmah težinu nesreće, koja ga zadesila, te pun straha polazi odmah do vračara, moleći ga, neka otkloni prokletstvo, što leži na njemu.

To se događa gotovo dnevno među poganima, dok se naši kršćani grohotom smiju ovim ludostima.

I pijetlov pjev znači ovome narodu nešto »sudbonosno«, kao na pr. kod nas glas noćnih ptica. Zapjeva li pijetao kod rođenja, kod prikazivanja žrtava duho-

vima ili u času prokletstva, onda je to nešto najstrahovitije, što se može dogoditi. Dijete što se rodi u tom času, smatra se prokletim, žrtva ne će imati uspjeha, a prokletstvo će na svaki način uroditi strašnim posljedicama.

Neki poganin Ngombe, koji je po cijelome svome malenom tijelu obasut raznim amajlijama (jer si utvara, da je predstavnik svih praznovjerja u svome plemenu), nije volio Gabrijela, glavnoga katehistu u jednoj od naših školskih kapela. Zakleo se, da će mu se osvetiti poradi neke »nepravde«, koja mu je ne znam kada nanesena. Zakleo se svim najgorim, što se samo zamisliti dade. Znao je to dobro naš Gabrijel, pa je smislio, kako će svome protivniku prirediti dobru poparu. Ngombe se zakleo, da će mu razbiti »njongo«. U tom je Gabrijel vidio jedinu štetu između svih drugih prijetnja, pa nije to shvatio tako strašno. On će polupani lonac opet nekako zakrpati, pa će mu još služiti.

Kad je Gabriel saznao, da je svanuo dan osvete te da Ngombe čeka samo priliku da izvede ljutu osvetu, uhvati on svoga budioca, lijepoga ali »sudbonosnog« pijetla te ga sakrije pod zemljani kotlič. Da Ngombe bude potpuno slobodan u izvršenju svoga nauma, ode Gabriel u školu, odakle je mogao vrlo lijepo promatrati, što se zbiva u njegovoj kućici. Ngombe je dugo oklijevao. Hodao je naokolo, da poput dobroga vojskovođe prouči »teren«. Najednom spazi glineni kotlić i u tren oka zahvati ga obim rukama. Pobjedonosno digne ga uvis a onda ga svom silom baci na tle, izgovarajući riječi strašne kletve, koja je imala upropastiti Gabriela... No što se dogodilo?

Pijevac, koji se nalazio pod kotlićem, sav sretan da je opet na slobodi, zapjeva iz svega grla »kukuriku«..., što je odjeknulo ušima Ngombe kao prasak puške...

Kao da ga goni čitava legija duhova, bježao je Ngombe kao lud, mašući rukama po zraku. Njegove

amajlije proizvele su pri tom neku glazbu, kao da sviraju pastirske frulice.

Bit će dobro ako će odmah uz žrtvu od nekoliko ovnova naći u kući vračara, koji će ga osloboditi od strašnoga prokletstva prije nego li se surva na njegovu glavu...

Crnačka željeznica.

Vlč. O. Gauthier, isusovac.

Mi, ovdje u Dahomeji, imamo željeznicu, koja nije jednaka s onom u Evropi.

Vlak ide samo dvaput u tjednu: odlazi utorkom, a vraća se se petkom. Prolaz željeznice u ovim okolnostima ostaje uvijek vanredan događaj.

Znamo u koji sat jutrom polazi, ali kada će stići do koje stanice, to je neodređeno. Jedina joj je svrha: da stigne do cilja.

Poteškoće se svladavaju... zajedničkim silama.

Naša se željeznica loži drvima. Jednog lijepog dana odjednom se zaustavila usred šume. Nema goriva. Svi putnici veselo silaze iz vagona, pa se daju na traženje kojeg panja u šumi.

Na jednom dijelu pruge nalazi se mjesto, gdje se nalazi mali uspon. Putnici još jednom budu umoljeni, da izađu iz vagona. To im dobro dolazi, da si malo protegnu noge. Svi idu pješice pokraj mašine, koja teško dahće, da ne sustane na sredini uspona.

Naša vam je željeznica vrlo uslužna. Jednog jutra ispružio sam, malo radoznao, glavu iz vagona. Jedna grana zape za moj šešir i on mi ispadne na rub ceste. Što da uradim? Bez pokrivača na glavi nemoguće je živjeti u ovim krajevima. Kod prve postaje razložio sam cijelu moju neugodnu stvar vlakovođi.

»Ništa ne smeta,« reče, »Vratit ćemo se natrag!...«

I zbilja, naša se željeznica vratila 2 km natrag sve do mjesta, gdje sam našao svoj šešir.

Osim ostalih pogodnosti što ih pružaju željeznice, naša ima tu prednost, što je njezinim stalnim polaskom u utorak ovladalo ovim svijetom mišljenje, da tjedan ima sedam dana. Crnački tjedan ima samo pet dana, pa ih naš tjedan od sedam dana buni u njihovom poslu. Naša mala željeznica zaslužna je dakle i zato, što je proizvela preokret u razdiobi vremena.

Stekla si je naša željeznica još i drugih zasluga. Ona dijeli imena crnačkoj djeci.

Dođe mi u susret jedan crnački mladić:

»Kako se zoveš? upitam ga.

»Zovem se« — »Željeznica je zviždala« odgovori mi.

A zašto se tako zoveš?

Jer sam rođen onoga dana, kada je željeznica prviput prošla mojim selom.

Drugi se opet zove: — »Susjedna pruga« — »Pruga je sagrađena« — »Nema više željeznice« — »Pruga je zaštićena od bujice« itd.

Zar ćete se usuditi reći, poslije svega ovdje rečenoga, da željeznice u Dahomeji nijesu prava znamenitost?

Crnci vole lijepe zube.

Dogodilo se to u Kagondi.

Sestra misijonarka izgubila je postepeno sve zube. Odana u volju Božju, ponavljala je sa sv. Jobom:

»Bog mi ih je dao, On ih je i uzeo. Blagoslovljena budi Njegova sveta volja!« Kad su vidjele dobre crnice u Kagondi, kako im časna Sestra na taj način biva očevidno starija, odlučile su da joj službeno izraze sućut. Doprla ta vijest i do kralja.

Jednoga dana evo ti i njega na postaju! Jest, kralj Kalomera došao je lično, obukavši se za tu zgodu u svečano odijelo.

Duboko uzbuđen i potresen zamoli, da može govoriti sa Sestrom N... Sestra mu se predstavi sa smiješkom na licu. Kalomera ju je promatrao bez i jedne riječi.

Što je ova šutnja dulje trajala tim se Sestra srdačnije smijala.

Ovaj je smijeh, međutim, žalostio Kalomeru, jer je na svoju žalost lako mogao opaziti... da je Sestra bila bez zubi...

Napokon dade znak da želi govoriti:

»Moja Majko pazi na svoja usta! Ti nemaš zubi. Ja sam kralj Kalomera i činim što hoću. Sada želim, da si dadeš popraviti zube. Budeš li bez zubiju, ne možeš jesti mesa, a ako ne jedeš više mesa, ti ćeš oslabiti i od slabosti umrijeti. Ja, međutim, želim, da ti vazda živiš pa zato ti nalažem, da pišeš Bijelcima i da ih pošalju: koliko je novaca potrebno za to, da ti se pošalju zubi iz Evrope. Taj novac ću ti ja dati.«

Sestra je na ove riječi bila duboko ganuta. Razložila je kralju, kako se popravljaju zubi prema mjeri i da je baš bila odlučila poći ovih dana na neko vrijeme u obližnji grad, gdje jedna diplomirana Sestra vrši zubarsku službu.

Kalomera od radosti počne pljeskati i s poklikom ushićenja reče: »Pođi odmah, nemoj da čekaš na zalazak sunca i na zvono večernje molitve. Dok se budeš povratila s novim zubima, doći ću opet i ja amo, da te pozdravim veseo i radostan.

Sestra je uistinu odmah otišla na liječenje.

Nadošao je dan, kad se opet povratila pomlađena.

Nedugo zatim čuje glas tam-tam glazbala. Cijelo selo je na nogama. Ljudi se vrstaju u dugačku povorku.

Kralj Kalomera je na čelu povorke. Za sobom vuče jednu kravu muzaru i malo tele. Za njim se ređaju i ostali sa svojim darovima... pilićima, jajima, brašnom, maslacem itd.

Kako su bili puni ponosa i sreće! Jedan za drugim dolazili su pred Sestru i davali joj darove i, što je najglavnije... da joj vide zube.

Sestra N. držala je strpljivo otvorena usta, a začarani Crnci promatrali su je još otvorenijih ustiju. Gurali su se i pokazivali prstima na čudno zubalo. Sagibali su se i dizali na prste, da bi samo sve dobro vidjeli.

Poslije ovih promatranja, otpočela su čestitanja. Kralj reče: »Budući da su tvoja usta opet puna zubi kao u malog djeteta, želim ti da dugo živiš. Poklanjam ti, evo, ovu kravu-muzaru. Pij u zdravlju mlijeko, što ti ona bude davala, a kasnije opet mlijeko od ovog teleta, a još kasnije od teleta ovog teleta.«

Svi su ove kraljeve riječi popratili s odobravanjem i svaki je znao još koju riječ dodati. Poslije toga počeli su se razilaziti u manjim hrpama, živo i sa čuđenjem raspravljajući o duhu bijelih ljudi, koji je mogao pomladiti Sestru N...

Naš je zaključak slijedeći: Naši su Crnci dobri i prijazni ljudi, znadu cijeniti dobro što im ga činimo, a u prilikama znadu pokazati i svoju zahvalnost.

Kasnije, dok im bude shvatljivije, da je dobrota Sestre misijonarke samo odraz dobrote Božje, ljubit će još više dobroga Boga, za čiju ljubav se mi za njih žrtvujemo.

»*Strenna*«.

Sadržaj

a) **Članci i pjesmice:**

b) **Slike:**

Sretna nova godina 1936!

bila svima cij. čitateljima ovoga kalendara. Čvrsto se nadamo, da će donijet sreće svakoj plemenitoj duši, koja podupire sveto apostolsko, misijsko djelo. Tà evo već neprocjenjivo blago presv. Žrtve, koju zahvalni misijonari prinose Gospodu za sve dobrotvore misija, već ona donosi obilje Božjeg blagoslova. A znamo i to, da Spasitelj nagrađuje sve, što se u Ime Njegovo čini najmanjoj braći Njegovoj...

Žrtvujmo dakle koliko samo možemo — bilo duhovno, bilo materijalno, da se prošire granice kraljevstva Božjega po — većim dijelom još uvijek — poganskoj Africi.

U ljetošnjem kalendaru vidjet ćete misijonare u raznom djelovanju, kako se trude, da što više duša predobiju za Boga. Vidjet ćete vrijedne katehiste i junačkog malog mučenika, crnčića Litu. Upoznat ćete razne crnačke običaje, gledat ćete misijonare u raznim pogiblima, saznat ćete tko skrbi za cijelu Afriku, tko šalje pomoć svima misijama.

Materijalno možete pomoći misijama, ako se pretplatite na misijski mjesečnik: »Jeka iz Afrike«. Godišnja pretplata 10 Din. Ili na: »Crnče«, misijski glasnik za omladinu. Godišnja pretplata 7 Din.

Možete se učlaniti na: »Misni savez za Afriku«, koji vam daje neprocjenivo blago, 300 sv. Misa godišnje. Članarina 5 Din jedamput za uvijek.

500 SVETIH MISA

čitaju svake godine afrički biskupi i misijonari za sve pretplatnike i dobrotvore misija.